

EN SAĞLAM PARA, TÜRK PARASIDIR..

Serbes Fırka Zamanından Kalma Bir Dava

Ödemiste Muhakeme Altına Alınan On Bir Kişi İzmirde Beraat Etiler

İzmir, (Hususi) — Serbes Fırkanın teşkili tarihlerinde yapılan belediye intihabatında Ödemiste bir münakaşa cereyan etmiş, bunun neticesinde Serbest Fırka idare heyetini teşkil eden 11 vatandaş tevkif edilmişti.

Bu zevata halkı isyana teşvik, kanunlara karşı gelmek, memurları cebren ifayi vazifeden menetmek, intihabata fesat karıştırmak gibi çok ağır suçlar isnat edilmekteydi. Aylardanberi şehrimiz mahkemesinde devam eden muhakeme neticelenmiş ve maznunların müttefikan beraatlerine karar verilmiştir.

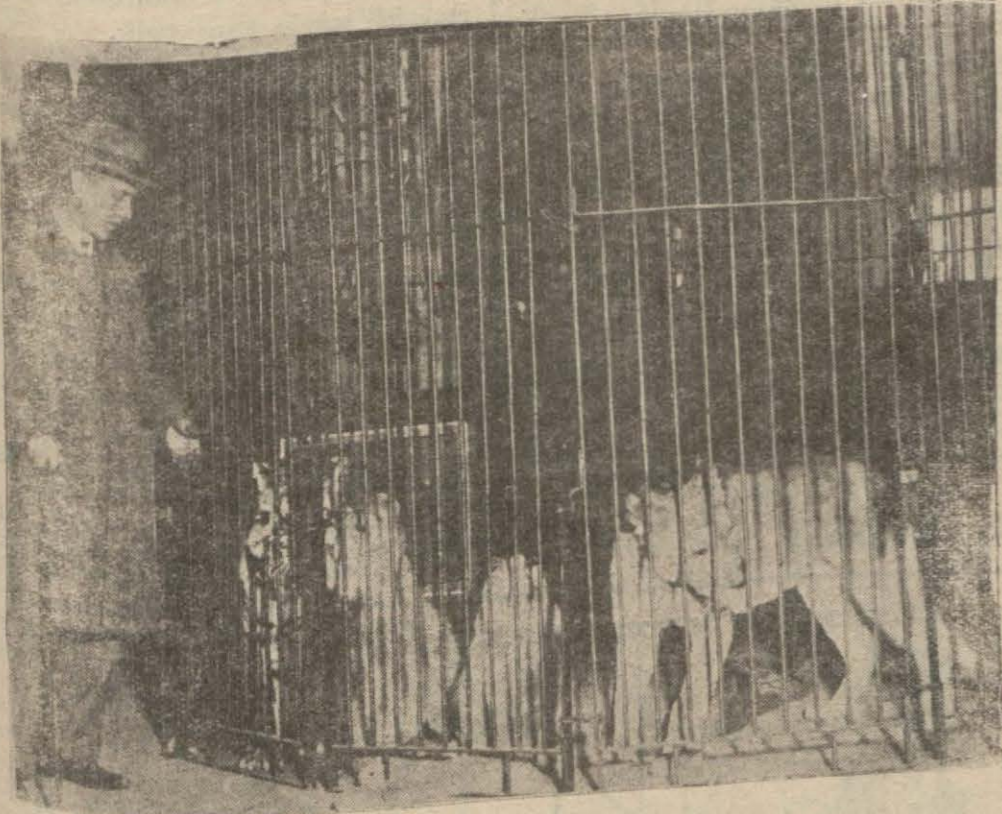
Beraat eden eski heyetli reis Şükrü Bey

Kara Vâsıf Bey İçin Tazminat İsteniyor

Kızıtoprak istasyonunda feci surette tren altında kalarak ezilen Kara Vâsıf Beyin uğradığı kaza münasebetile bir taraftan Adliye, diğer taraftan da Haydarpaşa İşletme Müfettişliği tahkikata devam ediyorlar. Adliyenin kaza mahallinde yaptığı keşiften sonra dün de Başmüfettiş Abdullah ve Müfettiş Süleyman Beyler kaza vukua gelen dönemeç noktasını tetkik etmişlerdir. Ayrıca Üsküdar müstantiki Cemal Bey de tahkikata vaziyet etmiş, vak'a mahallinü bulunan şahitleri davet etmeye başlamıştır.

Haber aldığımız göre merhum Kara Vâsıf Beyin eski bir dostu zarar ve ziyan istenmiştir. Makinistin hatası tesbit edilmeden mes'ulü bilimal vaziyetinde bulunan İdarenin tazminat vermesinin mümkün olamayacağı mütaleası ileri sürülmektedir. Şimdiye kadar yapılan tahkikat ve tetkikat, kazada makinistin bir hatası olup olmadığı meydana çıkarmaya matuf bulunuyor.

İstanbulda bir Vahşi Hayvan Sirki

İstanbul halkının hayli rağbetini celbeden Ben Amar sirkinin kazandığı muvaffakiyet henüz onutulmadı.

Bu yakın hatıranın üzerinden çok zaman geçmeden İstanbulu yeni bir vahşi hayvan kafilesi daha ziyaret etmektedir. Bu sirk getiren bir türktür ve Darülbedayiin eski sevimli azasından Şadi olan Kâzım Kara Bekir Paşa, kazazedenin ailesi namına bu meseleyi takip etmektedir. Bu münasebetle Demiryolu İdaresinden Beydir. Bu akşamdan itibaren sirk, İstanbulda, Ferah sinema binasında faaliyette bulunacaktır. Bilhassa birbiribile gürüş yapan bir aslan ile kaplan vardır ki bunların mücadele manzarası insanın tüylerini ürpertmektedir.

Efsanevî Macera Bir Masalmış

Milyoner, İngiliz Kadını, 30 Bin Liralık Çek, Otomobil, Otel Âlemleri, Hep Tatlı Birer Hikâyeden İbaretmiş

Birkaç gün evvel cazip ve efsanevî bir şayia ortaya atıldı. Rıza Bey isminde bir genç, milyoner bir İngiliz kadınıla evlenmek üzere bulunuyor, kadın servetini Rıza Beye terketmek üzere. Rıza Bey milyoner oluyor. Her sınıfta ve her yaşta insanları alâkadar eden bu hâdisenin dedikoduları hâlâ devam ediyor.

Haset Ve Gıpte Edenler

Gençler Rıza Beyi haset ve gıpte ile takdir ediyorlar. Mazisini ve tercüme halini, kadın işlerindeki muvaffakiyet sırrını araştırıyorlar. Kendisine Don Jüanlıktan on numarayı veriyorlar. Kadınlar Rıza Beye gıpte ediyor. Milyoner İngiliz kadınıni teshir etmeye muvaffak olan Rıza Beyin kimbilir her erkekte bulunmayan

Katil Hoca

Karısını Öldüren Hocanın Mantık Galeti

Katil Hoca Hüseyin

Ankara, 13 (Hususi) — Yana çağırıldığı halde gelmediği için hiddetlenerek sopa ile başına vurup karısını öldüren Hüseyin hoca bütün vak'ayı itiraf etmiştir. Fakat şayanı hayrettir ki Hüseyin hoca, garip bir his ve mantık galeti ile karısının yanına gelmek mecburiyeti üzerinde ısrar edip işlediği cinayeti bu ısrarile adeta mazur görmek istemektedir. Yakında muhakemesi başlayacaktır.

Sabık Efgan Kırallı Buün Geliyor

İki gün evvel Romadan gelen bir telgraf haberi, sabık Efgan Kırallı Amanullah hanın İstanbula hareket edeceğini bildiriyordu. Öğrendiğimize göre bu haber doğrudur ve sabık Kırallı bugün dörtte bir İtalyan vapurile şehrimize gelmiş olacaktır.

Hayali, maruf romancı Aleksandr Dümaya taş çıkartan Rıza Tehsin Bey

ne gibi meziyetleri vardır! deniyor. Zenginlik hikâyelerini sevenler Rıza Beyin serveti hakkında münakaşalar yapıyorlar. Rıza Beyin milyoner olduktan sonra hangi memlekette oturacağını kaç apartıman alacağını, İngiltereye hususi bir yatla mı yahut bir tayyare ile mi gideceğini, servetinin bir günlük faizinin bilmem ne kadar tutacağını hesapla meşguldürler.

Tatlı Heyecan Geçirenler

Rıza Beyi, uzaktan yakından tanıyanlar tatlı bir heyecan içinde yaşıyor:

— Eee, milyoner olduktan sonra bize de birkaç bin lira borç verir diye avunup duruyorlar.

Artık ecnebi memleketten istikraz yapmaya mahal kalmadı,

Türkiyenin bir senelik bütçesine yakın bir meblağ birden memlekete girecek, memlekette bolluk, başlayacak tahminlerinde bulunanlar da yok değil.

Kuvvetli Bir Hayal

Hulâsa Rıza Tahsin Beyin milyonerlik hikâyesi her muhitte ve her seviye halk üzerinde başka başka akisler yaparken herkesin ağızında dolaşan ve peri masallarına benzeyen bu hikâye bizim tetkikatımız neticesinde bambaşka bir mahiyet almıştır. Ve bütün bu tafsilâtın marazî bir hayal kuvvetile Rıza Tahsin Bey tarafından baştan başa bina edildiği anlaşılmıştır.

İspanyada Şato

Şimdi bu hayal şatosunun nasıl kurulduğunu anlatalım:

Rıza Tahsin Bey bir sene evvel yani 18 yaşında iken ismi S.. ile başlayan bir hanım tanıyor. Bir gün Maçka yolunda ve bir otomobil tenezzühünde Rıza Beyle S.. Hanımın arasında şiddetli bir münakaşa başlıyor. Zaten sinirli, zayıf ve asabî bir genç olan Rıza Bey mağlûp ve münhezim oluyor. Şoför gittikçe vahamet kespeden kavgaya müdahale etmek mecburiyetinde kalıyor, kavgacıları ayırıyor. Bu esnada Rıza Beyde baygın bir halde otomobilde yığılıp kalıyor.

İntikam Arzusu

Bu hâdise Rıza Beyin erkeklik izzeti nefsi üzerinde büyük ve marazî bir tesir yapıyor. (Devamı 11 inci sayfada)

Tasarruf Haftasında Bir Muayene

Zengin — Aman doktor, midem bozuk, bütçem bozuk, hiç keyfim yok.

Doktor — Ne yediniz de böyle midenizi ve bütçenizi altüst ettiniz? Zengin — Para.

Halkın Sesi

Yeni Bir Vekâlet Teşkili Meselesi

Bütçe kanunile diğer mali kanunları tatbik etmek üzere bir "Hazine Vekâleti", teşkili fikri ortaya atılmıştır. Bu Vekâletin kaçakçılık mücadelesile de meşgul olması lâzımgeldiği haber veriliyor. Bu hususta halkın fikir ve mütaleası şöyledir:

Şekip Bey - Çatladıkapıda 53 -

— Söylendiğine göre senede yalnız Suriye hududumuzda elli milyon liralık kaçakçılık oluyor. Devlet bütçemizin şöyle böyle üçte biri demektir. Eğer bu hesap doğru ise ve bu da ihmal olunursa dört beş sene sonra bütün bütçemiz harice çıkarılmış olur. Bu kaçakçılıkla mücadele için nasıl tedbir alınırsa alın, hatta bir vekâlet bile ihdas edilsin. Fakat elverir ki çabuk yapılsın.

Hüseyin Ef. - Çarşı, Dikliler kapısı 51 -

— Kaçakçılık denilen sinsi ve müthiş düşmanı biran evvel yere sermek ve tepelemek lâzımdır. Fakat bunun için ayrı bir vekâlet tesis edilmesini muvafık bulmuyorum. Çünkü müstakil bir vekâletin bütçe çok ağır olur. Bu buhran serüveninde buna lüzum yoktur. Şence inhisarların muhafaza teşkilâtını gümrük muhafazasıyla birleştirmeli ve memurların maaşlarına zam yapmalı, onlardan da fedakârlık beklemelidir. Bu takdirde ufak bir ihmali görülen memurlara da ağır cezalar verilmelidir. Ben bu şekli daha faydalı ve tasarruflukârane bulurum.

Numan B. - Kurtuluş, Kılıç sokak 113 -

— Kaçakçılık milli servetimize musallat olmuş, için için varlığını kemiren bir afettir. İktisadi istiklâlimizi tehlikeye düşürüyor. Hükümetin düşündüğü şekilleri çok muvafık buluyorum. Fakat biran evvel tatbikata geçilmelidir.

Nuri B. - Sultanhamamı 78 -

— Kaçakçılık çok tatlı bir şeydir. Hele dünyanın bu işsiz ve kazançsız zamanında bal gibi gelir. Bence kaçakçılığa şiddetle mukabele edilirse ihtirası arttırır. Memleketimizin kara ve deniz hudutları çok geniştir. Buralara zincir gibi muhafaza teşkilâtı sıralamak mümkün değildir. Sonra altın anahtarın bazı kaşları açacağı da unutulmamalıdır.

Netice yeni bir vekâlet teşkil etmekle beraber inhisar emtiyamızda ucuzlatmak lâzımdır. Ovakit kaçakçılık ortadan kalkar.

Madalyalar Verildi

Tasarruf haftasına başlanması üzerine geçen sene yerli mallar haftasında en çok rey kazanan vitrinlerin sahiplerine dün madalyalar verilmiştir. Bu seneki vitrinler için de rey toplanmaya başlanmıştır.

DAHİLİ HABERLER

Tanassur Tahkikatı

Bir Türk Kızı Fransız Mektebinden Alınarak Şehir Yatı Mektebine Gönderildi

Maarif idaresinin, Fransız mekteplerinden birinde, yeni bir tanassur hâdisesine muttali olduğunu kısaca kaydetmiştik. Hâdisse hakkında dün etraflı tahkikat yaptık. Aldığımız tafsilat şudur:

Bir Türk baba ile bir Katolik kadın evlenmişler ve bunlardan "Melek," isminde bir çocuk meydana gelmiştir. Bir müddet sonra baba öldüğü için ana, kızını katolik yaparak Tophanedeki "Sen Jozef," mektebine vermiştir. Fakat ecnebi ve ekaliyet mekteplerine memur Maarif Vekâleti Başmüfettişi Ahmet

Hilmi B. ecnebi mekteplerindeki Türk talebenin sicilleri üzerinde tetkikat yaparken bu çocuğun vaziyeti nazarı dikkatini celbetmiştir. Bir Türk babadan doğan çocuğun Türk ve müslüman olması lâzımgelirken katolik adedilmesi garip görülmüştür. Fakat kızın annesi, kocasile kendi arasında bir mukavele olduğunu ve bu mukaveleye göre çocukları erkek doğarsa müslüman, kız doğarsa katolik olacağını kararlaştırdıklarını söylemiştir. Halbuki bu iddia ispat edilememiş ve esasen bir Türk ve müs-

luman babadan doğan çocuğun babasının milliyet ve dininde olması tabii görüldüğünden çocuk Sen Jozef mektebinden alınarak şehir yatı mekteplerinden birine yerleştirilmiştir. Bu mesele hakkında malûmat almak üzere kendisine müracaat ettiğimiz Başmüfettiş Hilmi B. şunları söylemiştir:

— "Bir tanassur meselesinden haberdar değilim. Yalnız Tophanedeki Sen Jozef mektebinde küçük bir hâdisse oldu. Tahkikat yaptık ve tahkikat neticesini Vekâlete bildirdik."

Şüpheli Ölüm

Darphanenin Damga Muhasebecisi Ansisızın Öldü

Darphanenin Damga İşleri Muhasebecisi Mustafa Bey, tabiiyet memuru Hilmi Beyle beraber vazifesinden çıkarak evine giderken birdenbire ağzından burnundan kan boşanmaya başlamıştır. Mustafa Bey bir dakika sonra ölmüştür. Bu ani ölüm şüpheli görüldüğü için Mustafa Beyin cesedi Morga kaldırılmıştır.

Çamaşır Çalmışlar

Kınaladada Madam Katina Madam Ispinozun evinden çamaşır çalmıştır.

Çatal Ve Bıçak Meraklıları

Büyükderede oturan Jorj Ef. nin evine hırsız girerek çatal ve bıçak takımlarını aşırmıştır. Jorj Ef. Andon ve Koço isiminde iki şahıstan şüphelendiğini zabıtaya bildirmiştir.

Bu Nası Sarhoşluk

Kumkapıda oturan Pire Ahmet isminde bir şahıs sarhoşlukla birkaç el silâh attığından yakalanmıştır.

Piyangonun Bahtiyarları

Gümrük Başkâtibi Memduh, Muhafaza kalemi kâtiplerinden Avni, İsmail, Süreyya, Mücip Beylerle muhafaza memuru Ragıp Efendinin müştereken aldıkları yarım bilete (30) bin lira ikramiye çıkmıştır. Memurlar dün bu on beş bin lirayı aralarında taksim etmişlerdir.

Ekmek Meselesinde Yeni Bir Karar

Şehrin Hertarafında Ekmek Aynı Fiatle Satılacak

Ekmeğin muhtelif fırınlarda ve dükkânlarda bazan narhtan fazla ve bazan çok noksan olarak satılmasının doğru olmayacağı hakkındaki neşriyatımız üzerine Belediye İktisat Müdürlüğü ekmeğin her fırında bin gram olarak yapılması ve aynı fiatle satılması hakkında bir teklif hazırlayarak Daimi Encümene vermişti. Daimi Encümen bugünkü içtimada bu teklifi teklif ederek bir karar verecektir.

İthalât İşleri

Limanda Eşya İle Dolu (250) Mavna Var

Dün gümrükte teşrinisiyeye ait yüz beyanname dağıtılmıştır. Yakında kânunuevvel beyannamelerinin tevziüne başlanacaktır. Limanda eşya ile yüklü olarak (250) mavna beklemektedir. Dün bu gibi eşyaya ait beyanname verilmemiştir.

Evvelki gün neşrettiğimiz yeni ithalât beyannamesi dün gümrüğe tebliğ olunmuştur. Bu kararnameye göre mavnalardaki eşyanın beyannameleri tercihen verilecektir. Yeni kararname bir kısım malların serbest girmesini kabul ettiğinden bu mallara ait olup şimdiye kadar gümrüğe verilmiş olan bin, bin yüz beyanname, sahiplerine iade edilecek ve tacirler bu malları gümrükten serbestçe geçireceklerdir.

Hizmetçilik

Belediyenin Bir İdarehane Açması Doğru Değil

Şimdiye kadar belediye müstahdem şubesine müracaat edenlerin miktarı (3200) ü bulmuştur. Her gün muntazaman yirmibeş otuz kişi müracaat ederek tescil muamelelerini yaptırılmaktadırlar. Müstahdem şubesinin ayrıca bir müstahdem idarehane açarak evlere hizmetçi vereceği ve bu suretle diğer müstahdem idarehanelerle rekabet yapacağı yazıldı. Yaptığımız tahkikata göre bu haber asılsızdır.

İyi Süt İçeceğiz

Belediye Ayasagada yapacağı asri süthaneden vazgeçmiştir. Asri süt tesisi olan Millet çiftliği ile anlaşarak İstanbul sütünü oradan getirecektir.

Abbas Hilmi Paşa

Ankaran şehrimize dün gelen sabık Hıdiv Abbas Hilmi Paşa, Suriye tahtını istemediğini, Mısır tahtından da feragat ettiğini söylemektedir.

Askeri Müzenin Ziyaretçileri

Askeri Müzeyi ziyaret edenlerin adedi son günlerde artmaktadır. Müze her ay vasatı 1200 ile 1500 lira arasında hasılat yapmaktadır. Her ay yedi, sekiz bin kişi müzeyi ziyaret ediyor. Müsait mevsimlerde bu yakın 15 bine çıkmaktadır. Her hafta pazar ve cuma günleri müzede mehter çaldığı için bugünlerde ziyaretçilerin adedi bini geçmektedir.

Günün Tarihi

Alî İktisat Meclisine Hazırlık

Bu ayın on beşinde Ankarada toplanacak olan Alî İktisat Meclisi müzakerelerine iştirak etmek üzere meclis azasından Ticaret Odası Ummî Kâibi Vehbi B. bugün Ankaraya gidecektir.

Meclisin ruznamesi şudur:

1 - 1929 senesi tediye muvazenesi; 2 - İhracat emteamız hakkında hazırlanan nizamnameler hakkında mütalea; 2 - Lımanlarımızın inkişafını temin edecek tedbirler..

Bir Konferans

Maarif Vekâleti Başmüfettişi Ahmet Hilmi B. perşembe günü Darülfünun konferans salonunda "anormal" çocuklar hakkında bir konferans verecektir.

Maarif Müsteşarı

Maarif Müsteşarı Salih Zeki ve Umumi Müfettişlerden Hasan Ali Beyler dün Ankaradan şehrimize gelmişlerdir. Şehrimizdeki mektepleri teftiş ettikten sonra Trakya muntakasını gezeceklerdir.

Vecihi Beyin Konferansı

İstanbulda misafir bulunan tayyareci Vecihi Bey dün Halk Evinde tayyarecilige ait bir konferans vermiştir. Vecihi Bey bu konferansında tayyareciliğin ehemmiyetini anlatmıştır.

Hahambaşı Vefat Etti

Hahambaşı vekili İsak Ef. evvelki gece Hasköydeki evinde vefat etmiş Hasköydeki aile kabristanına gömülmüştür.

Bir Sporçunun Cezası

Fenerbahçe klübünün denizcilik mümessili Kemal Beye bir beyanati dolayisile denizcilik beyeti tarafından müebbet boykot cezası verilmişti. İstanbul muntakası merkezi bu cezayı iki seneye indirmiştir.

İki İdam Talebi

İzmirde Beştepelere Malîke Hanımı boğarak öldürdüklerinden dolayı İzmir Müddeiumumîliği Hüseyin ile metresi Zehra isiminde iki mahkûm idamını istemiştir.

Bir Mahkûm asıldı

Ankara, 12 — İdam mahkûmlarından olup geçen gün hapis-haneden kaçan Sadık yakalanmış ve hakkındaki ölümlü cezası bu sabah Samanpazarında infaz edilmiştir.

Şayia Doğru Değil

İstanbulda bulunan (30) bin kadar Ermeninin Kafkas Türklerle mübadele edilecekleri hakkında ortaya çıkan şayiaları şehrimizdeki Rus mehafili tekip etmektedir.

Halil Beyin Yeni Teklifi

Ankara, 12 — İzmir meb'usu Halil Bey birinci teklifine ilâve olunmak üzere Meclise ikinci bir teklif daha yapmıştır. Bu teklifte: Çikolata, kakao, şeker, tulum ve emsali peynirlerle, süs, salata, Amerikan fıstığı, odun kömürü, çimento, maden kömürü ve tuğlanın memleketi ithal edilmemesini istemektedir.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve Bekârlık Vergisi

1: Komşu — Hasan Bey, gazeteyi okudum mu? Bak ne yazıyor!

2: Komşu — Halkı evlenmeye teşvik için vergi alacak mış.

3: Hasan Bey — Sen evlisen, sana göre bir şey yok.

4: Komşu — Nasıl yok? Hayatında ilk defa olarak evliliğin faydasını göreceğim

Hergün

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

En Sağlam Para, Yalnız Türk Parasıdır**Başvekil İsmet Paşa Dün Ankarada Mühim Bir Nutuk Söyledi**

Ankara, 13 (Hususi) — Burya vilâyetlerden gelen haberlere göre, tasarruf ve yerli mallar haftası, memleketin her köşesinde halkın samimi ve yürekten gelen tezahürlerine vesile olmaktadır. Birçok yerlerde yerli malı kullanmak için ant içilmiştir. Şehrimizde de emsalsiz tezahürat yapılmaktadır. Bu münasebetle Başvekil İsmet Paşa dün çok mühim bir nutuk söyleyerek tasarruf ve yerli malı meselesinin memleket iktisadiyatı ve siyaseti üzerindeki şayanı dikkat rollerini anlattı. İsmet Paşa, Halk Evinde yüzlerce dinleyici karşısında söylediği bu nutukta dedi ki:

"Hatırlarsınız, iki sene evvel, bugün, milli paranın kıymeti üzerinde hâsıl olan büyük teşevvüş, milletin umumi endişesini ve merakını tahrik etmişti. Milli paranın kıymeti üzerinde alınan tedbir, bugün için, bir mütearife kabilinden her memleketin kabul ettiği bir usuldür. Fakat o gün bilhassa milli paranın kıymetini tutmak için, milli tedbirlere çok ehemmiyet veriyorduk. Biz, milli paranın kıymetini tutmak için mali tedbirlere ziyade, iki mühim esasa istinat ettik. Bunlardan biri milletin itimatı, ikincisi iktisadi muvazenedir."

Başvekil bu iki esas üzerinde ayrıntılı izahat yaparak milli itimatın tebellürünü anlattı ve bilhassa şunları söyledi:

"İşte, iki sene sonra, bugün, görüyorsunuz ki, devrilmez zanrolunan dağlar temeline kadar sarsılmış ve Türk parası sapsağlam Türk vatandaşlarının elinde bulunuyor."

Nutukta, şiddet alkışlanan şu cümlesi de çok mühimdir:

"Sabit olmuştur ki, bugün, bir Türk için, en sağlam, hiç sarsılmaz ve asla endişe edilmeyecek olan para, Türk parasıdır."

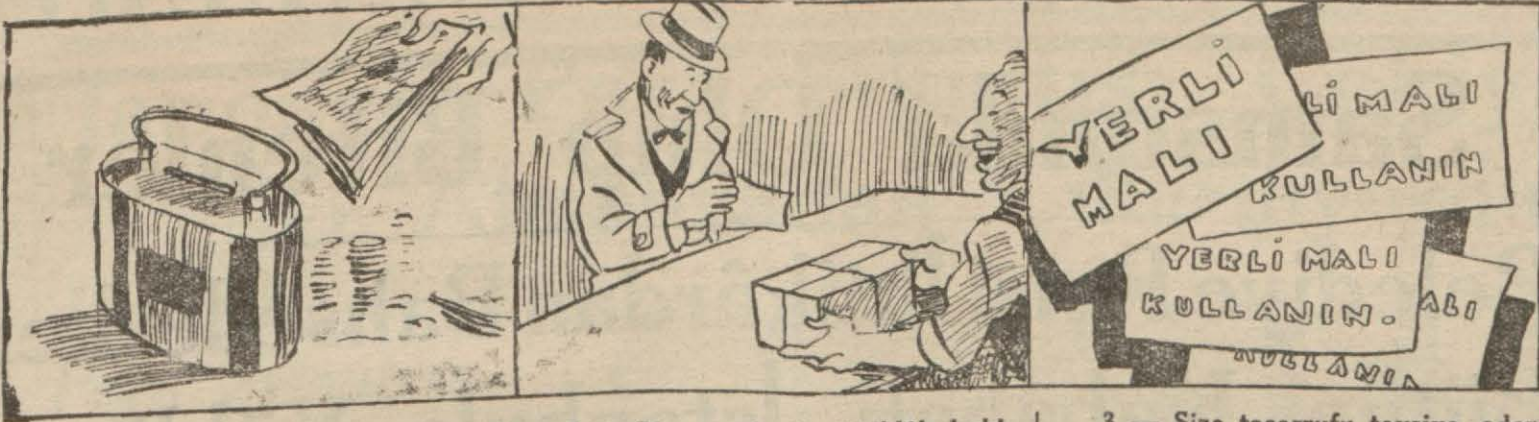
Başvekil nutkuna devam ederek milli iktisadın, milli varlıkla olan münasebet ve derin alâkasını izahatın son iktisadi tedbirlere geçerek dedi ki:

"İhtikârın tahdidini suretile aldığımız tedbirler üzerine memleketin her tarafında temas ettiğim vatandaşların ciddi endişelerine şahit oldum. Bu endişe, tedbirin feyizli olduğu kanaatle beraber memleketin ihtikâr ve suistimalâta mahal vereceği endişesidir. Her rast geldiğim arkadaşım, herkes bilâ istisna resmi salâhiyeti olsun olmasın bana bu endişeleri cesaretle ve mübalâğa ile söylediler. Bu endişeler ilk günlerde çoktu. Bugün de azalmış değildir. Fakat, heyeti celileye şunu arz etmek isterim ki, alınan tedbirin isabetinde herkes ittifak ediyor. Alınan tedbirlerin naul suistimallere mahal vereceğini herkesin bilmesi suistimalcilliği yıldırmak için başlı başına bir kuvvettir."

Bu umumî endişe şunu gösteriyor ki, suistimaller, ihtikârlar, oyuncular ve hilekârlar yetecek kadar endişe husule gelecek ve buna teşebbüs edenlere karşı tedbir almak için herkes gördüğünü, aklının verdiğini birbirine söyleyecek, bu cihet o fenalıklara karşı çok şuurlu bir istikamettir."

İsmet Paşa, nutkunu şu cümlelerle tamamladı:

"Biz ilerliyen bir milletiz, inkişaf eden bir milletiz. Vesaiti inkişafı mamış artık yapacak işi kalmamış olan bir millet değiliz. Mütemadiyen yeni vesait yaratacak ve mütemadiyen ilerleyecek olan bir milletiz. Yolumuzda her manî bertaraf edecek ve behemehal ilerliyeceğiz."

Son Postanın Resimli Makalesi ★ Tasarruftan Anlamalıyız? ★

1 — Tasarruf iyi şeydir. Fakat ifratı da ferdi ve içtimai bir felâkettir. Tasarruf yapacağız diye yemez, içmez giymezsek evvelâ sıhhatimiz bozulur. Sonra da cemiyetin istihlâk kabiliyeti azalır.

2 — Bir cemiyetin istihlâk kabiliyetinin azalması demek, iktisadi hayatın durması demektir. İktisadi hayat işlemezse, cemiyetin kan damarları pıhtılaşır.

3 — Size tasarrufu tavsiye edenler, hiç sarfetmemenizi değil, ihtiyacınız nispetinde sarfetmenizi, hem fert ve hem cemiyet için hayırlı olur diye de yerli malı almamızı tavsiye ediyorlar.

TELGRAF HABERLERİ**YENİ VEKÂLET maliye Vekâleti İki Kısma Ayrılacak mı?**

Ankara, 13 (Hususi) — Bütçe kanunile diğer mali varidat kanunlarının tatbikatine meşgul olmak üzere yeni bir vekâlet ihdas edileceği haberleri devam etmektedir. Yeni vekâletin ismi (Bütçe) Vekâleti olacaktır. Yeni Vekâletin teşkili kat'î surette takarrür ettiği takdirde bugünkü Maliye Vekâletinin vazifeleri ikiye ayrılacak, bir kısmı Yeni Vekâlete verilecektir. Aynı zamanda Maliye Vekâleti Memurlarının bir kısmı da yeni Vekâlete devredileceği için fazla memur alınmayacağı söylenilmektedir.

İhtikâr Lâyihası Millet Meclisinde

Ankara, 12 — Millet Meclisi Adıye Encümeni İhtikârla Mücadele Lâyihasını tetkik etmiş ve Meclis heyeti umumiyesine göndermiştir. Lâyihanın son esasları şöyledir:

"İhtikâr tahdidatını istismar ederek toptan ve perakende fiatlara zam yapanlar bir aydan bir seneye kadar hapis ve 200 liradan 10,000 liraya kadar para cezasıyla tecziye olunacaklardır. Davalar sulh mahkemelerinde görülecek ve seri muhakeme usulüne tâbi olacaktır."

Şan-Kay-Çek Ve Çin Talebesi

Şankhay, 12 — Şan-Kay-Çek kendisini ziyarete gelen Çinli talebeyi kabul etmemiştir.

Nobel Mukâfatı Yaramadı

Baltimor, 12 — Nobel mukâfatını kazanan Mis Yane Adamsa mühim bir ameliyat yapılmıştır.

Fırtına Ve Kar Bütün Şiddetle Hüküm Sürüyor

Ankara 13 (Hususi) — Memleketin hemen her tarafında şiddetle kış alâmetleri belirdiğine dair haberler gelmektedir. İktisat Vekâletinin Meteoroloji enstitüsü tarafından yapılan tetkik şu neticeyi vermiştir:

Son 48 saat zarfında Trakya mintakasında çok şiddetli fırtınalar olmuş, müthiş yağmurlar yağmıştır. O havalide şimdi kar yağmaktadır.

Kışın şiddeti Marmara havzasında daha fazladır. Çanakkale taraflarında da çok yağmur yağmaktadır. Orta ve cenup havalisinde az yağmur yağmıştır. Buraları yağmura muhtaç bir vaziyettedir.

Edirne'de şiddetli yağmurlar neticesi taşan nehirler çok fazla zarara sebep olmuştur. Feyezan yüzünden dün Avrupaya tren ve ekspres gitmemiş ve oradan da gelmemiştir.

Akdenizde şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir. Bu yüzden Çanakkalede bir İngiliz vapur ile Tavis zadelinin (Selâmet) vapuru karaya oturmuştur.

Eski Borçlar**Üçte Bir Nispetinde Ödemiye Devam Ediyoruz**

Ankara, 12 — Hükümet bu seneye ait Dünyu Umumiye kupon tediyatını üçte bir nispetinde bankaya yatırmaktadır. Dünyu Umumiye Meclisinin müracaatine; kabiliyetimiz nispetinde tediyeye devam olduğu ve yeni sene bütçesinin henüz tespit edilmediği cevabı verilmiştir.

Amerikalıların teklifi

Ankara, 12 — Bir Amerikan grubunun Sivas - Erzurum hattını inşa etmek üzere Nafia Vekâletine müracaat ettiği söylenmektedir.

VEKİLLER HEYETİ**Dünkü İçtimada Mühim Kararlar Verildi**

Ankara, 13 (Hususi) — Vekiller Heyeti dün Başvekil İsmet Paşanın riyasetinde bir içtima aktetti. İçtima saat altıda başladı ve sekiz buçuğa kadar iki saat sürdü. Bu içtimada mühim kararlar verildiği söylenmektedir.

Bu kararların, Millet Meclisine tevdi edilecek olan yeni kanun lâyihası ile alakadar olduğu anlaşılmaktadır.

İspanya Kabinesinin İstifası

Madrid, 12 (A. A.) — Kabine saat 17 de istifa etmiştir.

Zaro Ağanın Kâtibini Öldüren Adam

Bundan Birkaç ay evvel İrlandada, Belfast şehrinde öldürülen, Zaro Ağanın menejeri Ahmet Musa Beyin katili olarak bir İrlandalı yakalanmış ve muhakemesine başlanmıştı. Bu muhakeme geçen pazaritesi günü neticelenmiş, heyeti hakime maznunun idamına karar vermiştir. Bu hüküm yakında infaz edilecektir.

Eski Bir Nazır Mahkûm Oldu

Bremen 12 — Sabık Meklemburg Maliye Nazırı birçok kimselerden üçer bin mark dolandırdığından bir sene hapse mahûm olmuştur.

Bir Gemi Battı

Oslo, 12 — Maaleon yakınlarında bir Alman gemisi batmıştır. Üzerinde dört boğulmuş yolcu bulunan bir sandal limana gelmiştir. (32) kişiden mürekkep olan gemi tayfası hakkında malûmat alınamamıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbulda (1930) senesi içinde (737) parça inşaat yapılmış. Buna mukabil (1931) senesinde dokuz ay içindeki inşaatın yekünü (1039) zu bulmuştur. Bu yekün şu suretle taksim edilmektedir:

	1930	1931
Apartmann	124	186
Ev	500	670
Dükân	81	78

	1	—
Otel	3	7
Fabrika	5	3
Garaj	17	25
Ahır	6	7
Depo	—	66
Diğer inşaat	737	1039

Bu rakamlara ve kira fiyatlarına bakarak ortada bir ihtikâr olmadığına

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Yine Bulgaristan Ve Biz

P. S.

Dünkü yazımda Bulgaristan-dan bahsettim. Senede (2800) kitap, haftada (898) mecmua ve günde (40) gazete çıkaran Bulgarların nüfusça bizim yarımız kadar bir millet olduklarını söyledim. Bizde, senede (2800) değil, (280) kitap çıktığından bile şüphe ettiğimi, haftada (898) mecmua değil, bellibaşlı bir tane bile neşredemediğimizi ve gündelik gazetelerimizin beş on taneden ibaret olduğunu yazdım.

Bugün ilâve edeceğim: Bulgaristanda da iktisadi buhran vardır. Nöyyi Muahedesi bu eski müttefikimizi kısıvrak bağlamıştır. Bulgaristanın bütün iktisadi nefes boruları tıkalıdır ve hava alacak menfezi yok gibidir. Bu memleket bize nazaran daha berbat şerait içinde. Buna rağmen, bizden daha mükemmel iktisadi vaziyettedir. Bunun için, fikir ve neşriyat hayatımızdaki durgunluğu, bütün dünyanın geçirdiği iktisadi buhranla izah etmek yanlıştır.

Bu durgunluğun sebeplerini burada saymak mümkün değil; fakat her zaman karilerimin tahminine bıraktığım bu sebepleri oldukça izale etmek mümkündür. Herşeyi hükümetten beklemeylim. Yazıya ve kitaba hürmet için onun delâletine ihtiyacımız olmasın.

Şimdilik, özüz ve kof neşriyattan nefret ve halis yazıya râğbet telkini yapmakla iktifa edelim. Karilerim de, kendi muhitlerinde, söz gibi kuvvetli bir içtimai amille bu telkini yapararak bana yardım ederlerse, halkımızın şuuruna bir iki tohum atılmış olacaktır. Bu mevzu tekrar geleceğim.

Yerli Malı Kullanmak İnkılâp Borcudur

Dün tasarrufun beş şarını neşretmiştik. İşte, bugün de birkaç tane:

- 6 — Yerli mallarımızı tanı ve sev.
- 7 — Yerli malı kullanmak bir inkılâp borcudur.
- 8 — Yerli malı seferberliğinde bozgunluk yapma.
- 9 — Eskiden yerli malı kullanmak ayıp sayılırdı.
- Eskiden Türke Türk demek te ayıptı.
- 10 — Adam sen de, benim vereceğim beş on kuruştan ne çıkar? Deme. Senin, benim, onun beş on kuruşlarımızla harice yabancı mallar için yüz milyonlar lira ödüyoruz. Bunu daima aklında tut.
- 11 — Bir şey alırken satıcıdan daima yerlisini iste.

Bir Komünist Gazeteci Tutuldu

Viyana, 12 — Rote Fahne Komünist gazetesinin başmuharriresi siyasi tahrikât yapmak üzere Innsburch a giderken tevkif edilmiştir.

İngiliz Yükseliyor

Londra 12 — İngiliz lirasının yükselmesi devam etmektedir. Bugün 86.125 frankta ve 3.375 dolarda kapanmıştır.

Bir Bekçinin Cinayeti

Meyvahoş bekçisi Mehmet ağa orada bağlı duran Yeşilbursa Motörü sahibi Halil kaptanı tabanca ile tehlikeli surette yaralamıştır.

Tarihî Fıkra

Ölüye Rütbe!

Bizim "Son Posta", yazılarında çok titizdir. Verdiği haberlerin sıhhatine son derece itina ettiği gibi kelimelerin doğru ve cümlelerin pürüzsüz olmasını da göz önünde bulundurur. Sarfı düzgündür, nahvi mükemmeldir. Fakat yılda bir kere Puvasson Davrii yapar, okuyucularını düşünmeye düşürür!

Piri Reisin Müzede bulunan kıymetli haritasına dair geçende okuduğumuz fıkra, gazetemizin o müstesna yazılarından bir numunedir. Çünkü bu harita, Türk tarihi için senelerdenberi malûm idi. Yüzde yüz eminim ki, gazetesinin Neşriyat Müdürü de, Muavini de, Kısa Söz Muharriri de, üçüncü sayfanın sol sütun yazıcısı da Piri Reisin "Bahriye", isimle yazdığı bir coğrafya kitabını (930) tarihinde Kanunî Sultan Süleymana ihda ettiğini pek âlâ bilirler. Bu kitaba, Hint denizinin yollarını, adalarını ve limanlarını gösteren bir de harita merbut idi.

Fakat o yazı içinde beni bilhassa alâkadar eden nokta, Piri Reise izafe olunan sıfatlardır: Paşalık, kaptanı deryalık ve bahriye nazırlığı gibiler. Halbuki o, paşa değildi, kaptan derya değildi ve kaptanı deryalar, bahriye nazırı olmayıp donanmanın umum kumandanlığı vazifesini görürlerdi. Bizim muharrir arkadaş, küre üzerinde ilk Amerika haritasını yapan Türkün sade bir "reis", olmasını nedense hoş görmiyerek kendisini derya kaptanlığı ve paşa unvanı ile taltif eylemiştir.

Piri Reis, onuncu asırda fevç fevç yetişen deniz kurtlarından. Bahriahmer filosu kumandanı iken İstanbuldan Hint sularına gitmek için emir aldı. Otuz küt'a kalite, kadirga, başarda ve kal-yondan mürekkep bir donanma ile yola çıktı, Babülmendepten geçti, Portekiz donanmasıyla birkaç kerre çarpıştıktan sonra Basra körfezine geldi. Orada kuvvetli bir düşman donanmasıyla karşılaştı. Fakat sinir buhranına tutulduğu için kumandayı bıraktı, üç kadırgalık bir müfreze ile Süveyşe döndü ve.... idam olundu (960). Meşhur Kâtiy Çelebi, "Keşfüzzünun", isimli muteber eserinde Piri Reisten bahsederken "Elmaktul", kelmesini kullanıyor.

Görülüyor ya, Piri Reise paşalık ve kaptanı deryalık atfolunması "Ölüye rütbe tevcihi", gibi bir şeydir. Lâkin bu tevcih, ümmiliği mucize sayılan Peygamber Muhammedin filân müzede el yazısını gördüklerini haykıran şöhretli muharrirlerin, her kitap-hanede üç, beş takımı bulunabilen Âli taribinin Antalyada ye-gâne nüshası keşfolduğuna dair sabah gazetelerine müstacel işaretli telgraf çeken muhbirlerin ihtiraatına nazaran hem makul, hem makbuldür. Elverir ki tekerrür etmesin!

★ ★ ★

Muğlada Ziraat

Muğla, 12 (A.A.)— İkinci teşrinin sonuna kadar Fethiye kazasında 11 bin dört yüz iki dönüm buğday, beş bin altı yüz otuz dönüm muhtelif hububat ekilmiş ve altı bin dönüm de nadas yapılmıştır.

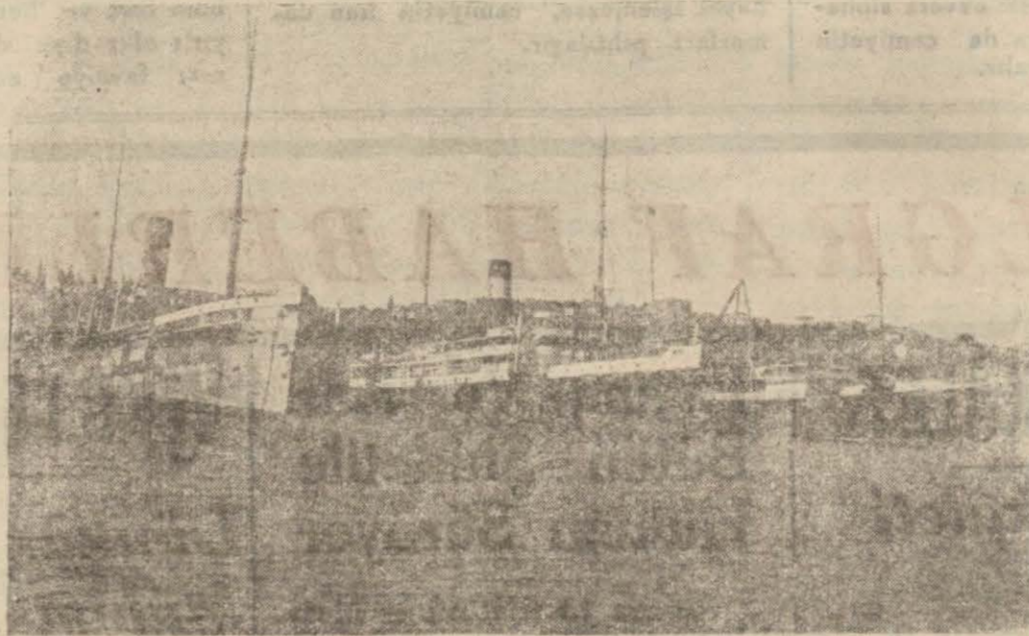
MEMLEKET HABERLERİ

Samsunda Olup Bitenler

Belediye Reisi İhtikârdan Bahsederken Bütün Kabahati İstanbula Yüklüyor

Samsun, (Hususi) — Şehrimiz belediyesi son zamanlarda çalışma ve iş yapma hususunda bariz bir faaliyet göstermektedir. Belediye ne yapıyor ve ne yapacak? Bu suallerin cevabı bir programın ana hatlarını teşkil edeceği tabiidir. Ben bu iki suali bizzat Belediye Reisi Sami Beye sordum ve şu izahatı aldım:

"— Her işten evvel (700) bin lira borcumuzun senelik taksiti olan (8) bin lirayı her ay muntazaman ödüyoruz. Gazi heykelinin yarı bedelini biz verdik. 340 bin liralık Bütçemizden artan parayı en lüzumlu addettiğimiz tesisata hasrettik. Bu meydana Saathaneye elektrikle müteharrik bir saat konulması için (1500) lira tahsisat ayırdık. Avrupa (28) tane fon çeşme ısımarladık. Mühim caddelerimizi parke yapacağız. Sporcularımıza bazı yardımlar yapılması karar-

Samsunda liman ve yolcu vapurları

dum ve şu cevabı aldım: "— Bu hususta yaptığım tahkikat, piyasadaki tereffüün İstanbul piyasasile alâkadar olduğunu gösterdi. Maamafih ihtikâra meydan verilmemesi için alınmış kuvvetli tedbirlerimiz vardır."

laştırıldı. Şimdilik saha yapılması için iki bin lira vereceğiz. Sıhbat işlerini azami dikkat ve itina ile takip ediyoruz. İtfaiemizi daha mütakâmil bir hale getirdik. İtfaiye neferlerinin ve zabıta belediyeinin kıyafetlerini düzelttik. İskeleleri tamir ediyoruz."

Belediye reisine, son tahdit münasebetile Samsunda ihtikâr olup olmadığını da sor-

M. Kâzım

İzmirde

İnhisar İdaresi Köylüden Ne Kadar Tütün Aldı?

İzmir (Hususi) — Bundan üç dört gün evvel Tütün İnhisarı Başmüdüdü Sezai Bey İzmir gazetelerine beyanatta bulunarak inhisarın şimdiki kadar İzmir mntakasından (1.800.000) kilo tütün aldığını söylemişti. Halbuki Ticaret Odası, yaptığı tabkikat neticesinde İnhisarın ancak 70.000 kilo tütün satın aldığını meydana çıkarmıştır. Bu tezat karşısında Başmüdü Sezai Beyi ziyaret ederek iki rakam arasındaki bariz farkı işaret ettim. Sezai Bey dedi ki:

"— Ben bugüne kadar gazetelere beyanatta bulunmadım. Yazılanların hepsi yalandır. Kat'i surette tezkiz edebilirsiniz. Yalnız şunu söyleyeyim ki İdaremiz İzmir mntakasından bir milyon kilodan fazla tütün satın almıştır."

ADNAN

Kaçakçılık

Antepte Kaçakçı Kafilesi Hayvanlarla Yakalandı

Birkaç gün evvel Gaziantep civarında bir sigara kâğıdı kaçakçılığı olmuştur. Sivash Şevki isminde bir şerir, birkaç avensile birlikte beygirlerle sigara kâğıdı kaçırırken jandarmalarımız ve gümrük muhafaza memurları tarafından karşılanmışlardır. Müsademe neticesinde kaçakçı şerirler hayvanlarını bırakarak savuşmuşlar, bir mikdar sigara kâğıdı elde edilmiştir. Kendileri takip edilmektedir.

Amasya Musiki Yurdu

Amasya, 12 (A.A.) — Şehrimizde Amasya Türk Musiki Yurdu namile bir cemiyet teşekkül etmiştir.

Adanada Kömür

İhtikârı

Adana (Hususi) — Burada kış mevsimile beraber müthiş bir kömür ihtikârı da başladı. O derecedeki bir okka ekmek 6 kuruş olduğu halde bir okka kömür 7 buçuk kuruşa satılmaktadır, yani burada kömür, ekmekten daha pahalıdır.

Bir batman, yani dört okka kömür toptan alındığı takdirde yirmi beş kuruştur. Fakat perakendeciler otuz kuruşa nazlanarak vermekteler. Belediyenin bu ihtikârla mücadele etmesi lâzımdır.

Yeni Bir Sinema

Bursa (Hususi) — Tayyare Cemiyeti tarafından şehrimizde yaptırılmakta olan büyük sinema ve tiyatro binasının inşaatı tamamlanmıştır. Binanın inşa edildiği arsa (2000) metre murabba genişliğindedir.

Zeytin Yağı İstihsalâtı

Gemlik (Hususi) — Burada zeytin yağı fabrikaları faaliyete geçmiştir. Şimdilik şehrimizde on zeytinyağı fabrikası vardır. Bunlar muntazam surette yağ istihsal ediyorlar.

Kuduran Bir Domuz

İki gün evvel Bursada bir facia olmuş, (120) kilo ağırlığında bulunan bir domuz ışıklar mektebi civarına kadar gelerek etrafına saldırmış ve üç kişiyi ısırılmıştır. Hayvanda kuduz alâmetleri görülmüştür. Nihayet Belediye memuru Nuri Efendi bu kuduz domuzu itlâf etmiştir.

Sporcu Mürettepler

Vilâyet matbaasında çalışan sporcu mürettepler bir futbol takımı teşkil ederek Kolordu İdman Birliği birinci takımını maça davet etmişlerdir.

Bursada

Yeni Bir İpekli Kumaş Fabrikası Tesis Edildi

Bursa (Hususi) — Şehrimizde ipek dokumacılık sanayii inkişaf etmektedir. Bu cümleden olarak iki gün evvel yeni bir ipekli kumaş fabrikası daha faaliyete geçmiştir. Bu yeni san'at müessesesi emprime denilen kumaşları dokuyacaktır. Fabrikanın makineleri Fransanın (Liyon) şehrinde getirilmiştir. Evvelce memleketimizde emprime fabrikası yoktu. Bu yeni müessese bu itibarla bir ihtiyaca daha cevap vermektedir.

Bu fabrikanın çıkaracağı emprime ipekli kumaşlardan yarı yarıya ucuz satılabilecektir.

İki Klüp Birleşiyor

İzmir (Hususi) — Şehrimizdeki Karşıyaka Spor ve Göztepe Spor klüpleri birleşmeye karar vermişlerdir.

İhlamur Merakı

Gemlikte Halk Çay Yerine İhlamur İçiyor

Gemlik (Hususi) — Şehrimizde halk arasında şiddetli bir ihlamur merakı başlamıştır. Civarda ihlamur ağacı çok olduğu için bu rağbet çok tabii görülmektedir. Çay sarfiyatı hayli azalmıştır. Gerek köylerde gerek şehirde büyük bir ekseriyet sabah kahvaltısında ihlamur içmeyi tercih etmektedir.

Gazetî İdarehanesinde Hırsızlık

İzmir (Hususi) — Geçenlerde şehrimizde (Hizmet) gazetesi idarehanesinden bir yazı makinesi çalınmıştı. Yapılan tahkikat neticesinde makinenin kırkağaca götürüldüğü anlaşılmış ve yakalanmıştır.

Gençlik

Himaye Ve Yardım Tehlikelidir

Himaye, yardım ve muhafaza insanı zayıf ve gevşek yapar.

En mes'ut kadın, sırtında bir yük bir aile yükü taşıyan kadındır. Çünkü kalabalık bir aile kadını için, iş, yorgunluk, fedakârlık bazan ıstırap, daima mes'uliyet demektir. Bir kadını kurtaran yükselten şeyler de bunlardır. Çünkü bütün bunlar onu faydasız, minimini ve bedbin olmaktadır.

Birçok gençler, adam olmak için, darbeye, sarsılmaya, cesaretlerinin kırılmasına muhtaçtırlar. Çünkü bu dünyada yuvarlanıp yoğurulmaya, dövülüp dövmeye alışırlar. Bu sert muamele onu sinirlendirip mücadeleye sevkederse, kurtulmuş demektir.

Ekseriyetle, kızlarımızı perdesiz ve kafes arkasında saklıyarak korumak lâzımgeldiğini iddia ederler. Her türlü mes'uliyet ve tehlikelerden uzak yaşatılan bir kız, güzel, sevimli olabilir, fakat büyük bir kadın olamaz.

Ruhumuzu temiz tutmanın birisi, onu pamuklara sarıp camelârlar içinde muhafaza etmek değil, antiseptik bir hale koyup dünyaya salıvermektir.

Bugünkü insanlar, uzak, sezsiz ve emin bir hayat değil, gürültülü, fakat büyüklüğe götüren yolu tercih ediyorlar.

Büyük olmak için de bir yol vardır: Herhangi bir buhranında istifade edebileceğiniz bir kuvvete, felâketin yıkamıyacağı sarsılmaz imana, önünüze ışık verecek bir nura malik olmanızdır.

Bu üç meziyeti nefsinde taşıyan genç, korkmaksızın hayata girer. Yoksa pamuklar içinde büyüyen çocuk en ufak bir hava veya bile mukavemet edemez. Hayatın acı ve sert sademelerinde altında ezilip yıkılır.

Ahlâk Himayesi

Lübnan Hükümeti Böyle Bir Kanun Neşretti

Berut (Hususi) — Lübnan hükümeti yeni bir (Himaye ahlâk) kanunu yapmıştır. Kanunda şu maddeler vardır:

1 — On beş yaşında ve daha aşağı olan çocuklar kahvehanelere, oyun yerlerine ve fena şarkılara giremeyeceklerdir. Girenler ilk defasında tutularak velilerine teslim edilecekler ve tekerrüründe velileri hapsolünecektir.

2 — Sinemalarda gösterilen aşk ve macera filimlerine 15 yaşından aşağı erkek çocukların girmeyeceklerdir.

3 — Yarı çıplak rakıslar ve adabı umumiyyeye muhalif şarkılar memnudur.

Yeni Bir Fabrika

Mersinde surf boğma çıkarmak üzere bir fabrika vücuda getirildiği ve fabrikanın on beş güne kadar faaliyete geçerek mamûrâtını her tarafa sevkedeceği haber alınmıştır.

Fabrikanın çıkaracağı boğmanın (250) gramlık şişesi (30) kuruştan satılacaktır.

Siyaset Âlemi

Yumurta İtilâfı

Brüksel 12 — Beynelmîle yumurta konferansına nihayet verilmiş ve (12) hükümet bunların damgalanmasını kabul etmiştir. Bu hususta yeknasak usuller tatbik edilecektir.

Bu işaretlere yumurtaların taze veya konserva olup olmadıkları da kaydedilecektir. Bu itilâfa iştirak eden devletler Almanya, Belçika, İspanya, Estonya, Finlandiya, Fransa, Yunanistan İtalya, Norveç, İsviçre, Felemenk Ürugvay'dır.

Alman Borçları

Berlin 12 — Alman harici borçlar komitesi mümessilleri, kısa vadeli kredileri yeni bir esas dahilinde uzatmak için Berlinde toplanmışlardır. Alman mümessilleri, Almanyanın vaziyeti hakkında mufassal vesikalar vermişlerdir. Komite, bu vesikaları tetkik ederek raporunu hazırlamak üzere tâli komisyonlar teşkil etmiştir.

Berlin 12 — Alman mali mehafili, kısa vadeli kredilerin uzun vadeli kredilere tahvil edileceği ümidini kesmişlerdir.

Japonların Ültimatomu

Mukden, 12 — Buradaki şayialara göre Japon askeri makamatı, diplomasi yolile verilmek üzere Mareşal Sang - Su - Liyang için ultiमतom hazırlamışlardır.

Bu ultiमतomda Çinli Mareşal, Japon tabaasının can ve malına taarruz için eşkiyayı teşvik etmekle itham olunmakta, askerlerini büyük duvarın içine çekmediği ve faaliyetine nihayet vermediği takdirde ağır tedbirler alınacağı bildirilmektedir.

Hamburgtaki Boş Gemiler

Hamburg 12 — Limanda boş duran gemilerin tutarı (276000) tonilatoyu bulmuştur. Eylüldenberi boş kalan vapurların tonilatosu (129) bindir.

Bir Petrol Şirketinin İflâsı

Bükreş 12 — Petrol Mina şirketi bir konkurdato istemiştir. Matlûbatı (300) milyonu bulmaktadır.

HARİCİ HABERLER

Japonya Para Sıkıntısı Çekiyor Hitler Almanyadan Çıkarılıyordu

Japonya Para Sıkıntısı Çekiyor

Londra, 12 — Nankinden Royter ajansına bildirildiğine göre Cemiyeti Akvam Meclisinin kararı, Çin siyasi mehafilinde, Çinin tamamen aleyhinde telâkki edilmektedir. Fakat Çin hükümeti, bu kararı aşağıdaki sebeplerden dolayı kabul etmiştir:

1 — Cemiyeti Akvam kararlarına riayet hususunda verilen sözü tutmak;

2 — Çünkü Japonya ile harbin önüne geçmek için yegâne budur. Ve Çin, böyle bir ihtimale karşı hazır değildi. Maamafih Japonyanın kazanacağı muvaffakiyetin bir hiçten ibaret olacağı da ilâve ediliyor. Çünkü Japonya büyük masraflara girmiştir. Bu masraflar, onun Çine karşı olan ihracatını azaltacaktır. Rusyaya karşı da Mançurideki kuvvetlerini arttıracak, bu da masrafını fazlaştıracaktır. Bu hal, Tokyo hükümetini vahim mali bir vaziyete sokacaktır.

Yeni Japon Hükümeti

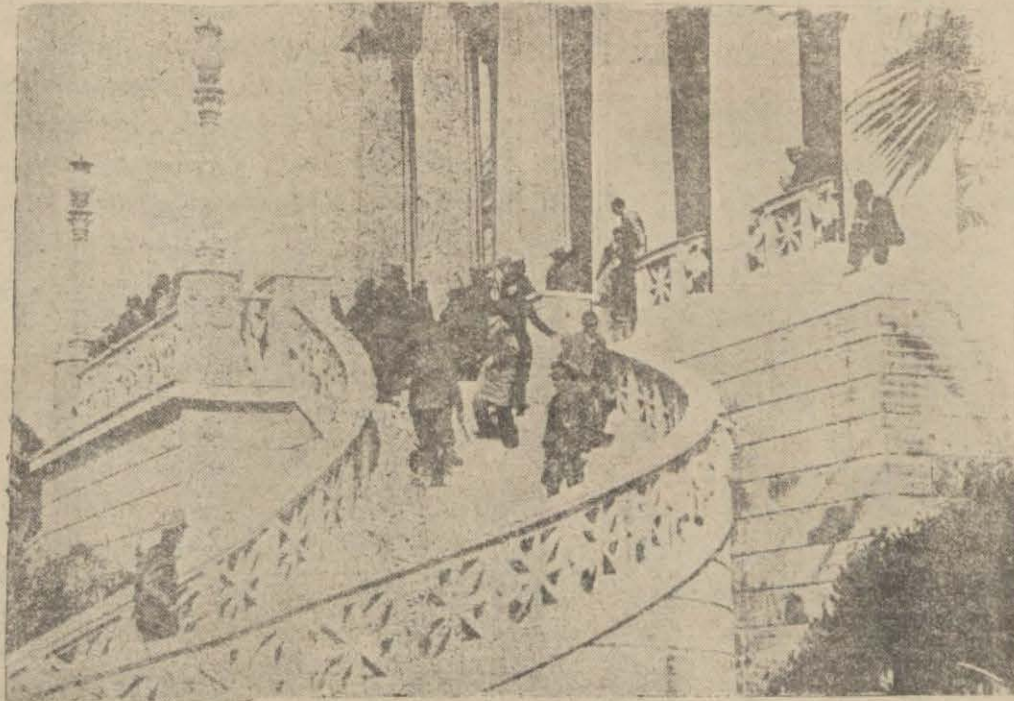
Tokyo, 12 — İmparator tarafından davet edilen muhalefet reisi M. İnu Kai'nin İmparatora bir temerküz kabinesi teşkili tavsiyesinde bulunacağı zannolunmaktadır. Çünkü umumî intihabat yapmadan muhalif partiyi iktidar mevkiine getirmek mümkün değildir.

Kabineyi Kim Teşkil Edecek?

Londra, 12 — Yeni millî kabineyi M. Tuvaşi İnucai'nin teşkil etmesine ihtimal veriliyor. Yeni kabine, İngiliz eşyasına karşı rekabet edebilmek için altına ambargo koymayacaktır. Aynı zamanda tarifelerin yükseltileceği ve pirinç inhisarı tesis edileceği zannolunuyor.

Yunan İntihabı

Atina, 12 — M. Venizelos umumî intihabatın 1932 Eylülünde yapılacağını Meb'usan Meclisinde tasrih etmiştir.

Almangada milliyetperverlerle komünistlerin bir müsademesi

Hitleri Dışarı Atıyorlardı

Berlin, 12 — Hitler buraya gelmiş ve Başvekâlet dairesinin yakınında bir otele inmiştir. Reissicümhurdan mülâkat istediği haberi tezkiz ediliyor. Hitler buraya evvelce İngiliz ve Amerikalı gazetecilere yaptığı beyanatı tekrar etmeye gelmiştir. Bu suretle Başvekilin nutkuna hemen cevap vermek imkânını elde etmek istemiştir. Fakat öğleden sonra Hitlerin bu beyanattan vaz geçtiği, yalnız Başvekilin açık bir mektup neşretmekle iktifa edeceği anlaşılmıştır.

Bunun sebebi, eski hareketinde devam ederse hudut haricine atılacağına Hitlere tebliğ edilmesidir. Çünkü Hitler aslen Avusturyalıdır ve Purusya dahiye nazirinin bir emirname imzalaması kafidir.

Tayyare Bombardımanları

Pekin, 12 — Çin membalardan gelen haberlere göre Japon keşif tayyareleri Pomsan mntakasına beş bomba atmışlardır. İhtiyar bir kadın ölmüştür.

Gandi Romada

Roma 12 — Gandhi buraya gelmiştir.

Almanyada Tahdidi Teslihat

Berlin, 22 — Almanyanın tahdidi teslihat konferansına verdiği ehemmiyeti göstermek için bu konferansa gidecek heyetine Başvekil M. Brüningin riyaset edeceğini söylemek lâzımdır. Alman heyetinde 6-7 mütehasıs bulunacaktır.

Almanyada Açlık Tehlikesi

Berlin, 12 — Almanyada ekmiye yarıyacak hububatın azalması me'sul mehafili endişeye düşürmüştür. Önümüzdeki ilkbaharda iase için müşkülât çekilmesinden korkuluyor.

Hamburg hububat borsası samsarları bütün muamelenin altın esasına göre yapılmasını kararlaştırmıştır. Millî paraya itimatsızlık demek olan bu hareket tenkit ediliyor.

Askerî Diktatörlük Mü?

Londra, 12 — M. Adaç bir temerküz kabinesi teşkilinde ısrar etmektedir. Bu suretle bir askerî diktatörlük tesisinin önüne geçmek istemektedir.

Gönül İşleri

Ev Kadını Olmak İsterim

Geçen gün genç kız karileme ne olmak istediklerini sormuştum. Almakta olduğum mektupları peyderpey neşredeceğim. Diğer okuyucularımın da cevaplarını göndermelerini rica ederim:

İstanbuldan Pakize Faruk isminde bir hanım kız yazıyor:

Hanımteyzeciğim. "Dünkü " Son Posta " da genç kızlar için açtığınız anketi okudum. Bize ne olmak istediğimizi sorarken fikrimizde samimî olmamızı istiyorsunuz. Ben de bundan cesaret alarak ne düşündüğümü aynen yazıyorum işte:

Çalışmak benim işim değil... Evvelâ elimden hiçbir şey kalmaz. Bir yazıhanede daktilo dahi olamam. Tahsilim orta. Oldukça güzel piyano çalıyorum. Ev işlerine istidadım fazla, gayet nefis yemekler pişiririm. Sonra çocukları çok seviyorum. Eğer bir çocuğum olursa ona en mükemmel bir mürebbiyeden daha iyi bakabilirim.

Zaten ortamektepte iken yalnız çocuk bakımından on numara almıştım. Benim yegâne gayem, istediğim tek şey, mesut edebileceğim ve mesut olacağım bir adamla evlenip iyi bir ev kadını, tam bir ana olmaktır.

Zaten iyi bir ana olmak demek en çetin bir meslekte muvaffak olmak değil midir?

Şimdi evde oturup, cihazlarımı kendi elimle işlerken evlenmek mukadderse bu işin bir an evvel olup bitmesini temenni ediyorum.

"Nasıl, düşündüğüm şey muvafık mı Hanımteyzeciğim?"

Hürmetlerimle
Pakize Faruk

İrtihal

Tayyare Piyango Müdürlüğü şeflerinden Kemal Beyin refikası ve ressam Ercüment Beyin valdesi Saadet Hanım iki gün evvel yapılan ameliyattan sonra hayata gözünü yummuştur. Cenazesi bugün saat on birde Haseki hastahanesinden kaldırılarak Aksaray, Valde camiinde namaza kılınacak, metfeni mahsusasına gömülecektir. Allah rahmet eylesin.

"SONPOSTA",nın Millî Tefrikaşı : 48

AH, MİNEL AŞK!

MUHARRİRİ: SERVER BEDI

Bir aspirin getirdi. Başımın da altına yastıklar koydu. Fakat ben de istirahat etmek kabiliyeti kalmamıştı. Yerimde duramıyordum. Ayağa kalktım, odanın içinde dönüp durmaya başladım:

— Söyle. Dedim, ne dersin? Ne yapayım şimdi ben? Nedir bu hal?

Şükür epey düşündü. Yanıma geldi, uykusunu uyumuş, sakın, muhakemesi yerinde bir adamın telkisi ettiği itimatla, ağır ağır öyledi:

— Bilirsin ki her türlü fena

vaziyetlerde ilk şart, sakın olmıya çalışmaktır. Hemen en fena ihtimalleri düşünmekte acele etme. Herşeyi yerli yerinde görünciye kadar karar vermekten vazgeç. Senin şimdi için bulanmış. Birak durulsun. Bence, dünyada ölümden başka felâket yoktur.

— Evet, anlıyorum, bu işte ölüm yok, ve bilirsin ki ben öyle değme gürültülere pabuç bırakır bir adam değilim; fakat canıma tak dedi. Çok müteessirim. Şu anda ölüm bile gözüme tatlı görünüyor. Müthiş bir yeis içindeyim.

— Zannedirim ki mübalâğa ediyorsun.

— Deme öyle. Gözlerimle gördüm, gözlerimle Beynim uğuluyor. Kim o ihtiyar? Narinin hayatında rolü nedir? Niçin gece yarılari buluşuyorlar? Nedir o Narinin hali? Bu kadının esrarengiz bir mazisi mi var?

— Eğer iş hayale kalırsa en fena şeyler akla gelebilir. Fakat sen iyisini düşünmekten işe başla.

— En iyisi bile en fenası. Karım, benden gizli, gece yarılari sokağa fırlıyor, alüftelerin oturduğu locada, benim tanımadığım bir erkekle buluşuyor. Bu kadarı bile müthiş değil mi?

— Müthiş mi bilmem; fakat can sıkıcı birşey amma.. Nihayet..

O adam bir ihtiyar.

— Fakat, tek gözlüğüle, zarafetile, halile, gençlik iddiasında bir ihtiyar... Sonra Narinin üzerinde bazı hakları var gibi... Of... Sus... Çıldıracağım... Ben derhal gidiyorum.

— Nereye?

— Eve.

— Ne yapacaksın?

— Bilmiyorum. Bu halimde her fena şeyi yapabilirim.

— Dur biraz. Acele etme. Şimdi Narin uykudadır. Onu uyandırırsan âsası bozulur. İyi konuşamazsınız.

— Zaten ben de "iyi konuşmak," niyetinde değilim.

— Anlıyorum. Senin niyetin bozuk. Ben seni salıvermem. Evvelâ ben şimdi seni yataca-

ğım. Bir güzel uyku çekmelisin.

— Uyku mu? İmkân yok. Beş dakika gözümü yumamam.

— Öyle ise biraz koltuğa uzan.

— Kabil değil. Sinirlerim o kadar gergin ki.. Müsaade bana..

— Halim... Beni dinle... Sakin ol.

— Korkma. Cinayet yapmaya gitmiyorum. Fakat bu mesele halledilmelidir.

— Şimdi halledemezsin. İkizinin de aklınz başında değil.

Fakat Şükürü daba fazla dinlemedim. Fırladım sokağa, ne yapacağımı ben de bilmiyordum. Dosdoğru apartmana geldim. Kapıda hâlâ Narinin otomobili duruyor. Daireme girdim. Hizmetçi bana çok endişeli bir yüzle kapıyı açtı:

(Arkası var)

Kari Mektupları

Gazi köprüsü
Ve Bir
Mütalea

Eiendim ;

Gazetenizde "Gazi köprüsünü burada yapmak mümkün müdür?" serlevhali yazıları takip ediyorum. Bu işlerle muhtelif zamanlarda meşgul olmuş meslekten bir kariiniz olmak dolayısıyla şu satırları yazıyorum.

(Gazi) köprüsünü burada yapmak mümkün müdür sorusuna cevaben: Bundan maksat eğer Gazi köprüsünü yapmak için demirin eritilmesi, normal maktalara kalbi ise buna verilecek cevap şimdilik "Hayır" dır. Fakat Gazi köprüsünü burada yapmak fikrini ortaya atanların maksatlarını anlamıyorum. Bence normal profil dediğimiz, T, U, korniyer gibi maktalarla yassı ve yuvarlak demir gibi aksamın Avrupadan alınarak burada resimlerine tevfikan köprüyü imal etmektir. Bunda da muvafak olmamak için bir sebep yoktur. Bu memlekette bu işin hepsini başaracak bir fabrika mevcut değilse, muhtelif tezgâhlara muhtelif aksamı dağıtarak resimlerine tevfikan yapmak her zaman kabildir.

Bunun en basit misali Anadolu Bağdat hattı üzerindeki demir köprülerde her hangi bir parçanın sırf Türk mühendis ve Türk işçileriyle tebdil edildiğine her zaman şahit oluyoruz. Bu sözüme belki de bu tarzı imal pahalı olur gibi bir itiraz varit olur. Yalnız şunu söyleyebilirim ki: Bugün piyasada demirin kilosu perakende olarak yedi kuruşu tecavüz etmemektedir. Halbuki bunun mamul hale gelmiş olarak kilosu otuz beş ilâ kırk kuruşa kadar çıkmaktadır. Biz mamul fiyatını asgarî yirmi sekiz kuruş kabul edersek köprü bedelinin dörtte biri demir bedeli ve dörtte üçü ise işçilik bedeli olur. Her halde bedelinin dörtte üçü gibi azim bir meblâğı memlekette, memleket işçisi için bırakmak istisgar edilemeyecek bir kazançtır. Bunun melekette kalması için her ne lâzımsa tevessül etmek memlekete karşı hepimizin borcudur. Bu izahatla meseleyi tenvir edebilirsem kendimi bahtiyar addederim.

E: B

Cigaralardan Şikâyet

Dün matbaamıza hüviyeti bizzat malûm bir kariimiz gelerek cigaraların tıkkız ve tozlu tütünden yapılmakta olduğundan ve otuz senelik bir tütün tiryakisi olduğu cihetle tütünü terkede-memesine rağmen, sırf bu tıkkız ve tozlu cigaraları içtiğinden dolayı bir senedir muannit bir öğürüğe tutulduğundan uzun uzadıya şikâyet etti. Bu zat diyor ki:

"Herhangi neviden olursa olsun bugünlerde cigaralarımız nefis bir şekilde yapılamıyor! Memleketimiz dünyanın en neis bir tütün diyarı olduğu halde -nedense- tütün ve cigaralarımızın en iyisi hariç memleketlere sevk edilerek bu yüzden vatandaşlar ikinci ve üçüncü cins tütünlere istihlâke mecbur tutuluyor. Mutavassıt bir memurum, her ay içtiğim cigaranın bedelini evimin karşısındaki tütüncüye veririm. O da bana -arız ve amik- cigaraları saltı-yarak ve seçerek verir., buna rağmen her ay, içilemeyecek derecede sert ve adeta demir gibi tıkkız doldurulmuş cigaralardan dört beş paket cigarayı evimin bir köşesine atarım."

İstanbulun On Dokuz Pazarı
Şehir Halkı, Son Zamanlarda Dükkân-
lardan Uzaklaşmayı Tercihe BaşladıSabit Ve Seyyar Esnaf
Arasında Sonu Gelmiyen
Rekabetin Sebebi Nedir?Haftanın altı gününde İstanbulun
on dokuz yerinde kurulan pazarların
faaliyetine ait birkaç manzara

Sabit ve seyyar esnaf arasında ötedenberi bir rekabet, daha doğrusu bir çekememezlik vardır. Dükkân olan esnaf, seyyar satıcıları hiç sevmezler. Bu şikâyete kısmen de hak vermemek mümkün değildir. Fakat ne çare ki seyyar satıcılar da ekme-k parası kazanmaya mecburdur. Ancak seyyarların sabitleri taciz etmeyecek bir şekilde çalışmalarını tabiidir ki bu şikâyetlerin önünü almak hususunda en iyi ve yegâne bir tedbirdir.

Seyyar satıcı derken, aklımıza (Pazar) esnafı da gelmelidir. Çünkü bunlar da seyyardır. Yalnız küçük seyyar satıcılar sabahtan akşama kadar gezgincidir. (Pazar) esnafı ise sabahtan sabaha gelirler. Bu münasebetle İstanbulda haftanın altı gününde kurulan (pazar) lara şöyle bir göz gezdirmek çok muvafık olacak. Evvelâ şunu söyleyelim ki, halk pazarlara çok rağbet gösteriyor. Çünkü pazarlarda eşya fiati, dükkânlara nazaran yüzde otuz derecesinde daha ucuzdur. Şu da var ki "ucuzdur vardır nikbeti, pahalı vardır hikmeti," derler.

Acaba pazar yerlerinde satılan eşya, cins itibarile dükkânlardakinden aşağı mıdır, değil midir?

Dükkâncılara sorarsanız, pazar yerlerindeki eşyanın ucuz olması sebepsiz değildir. Çünkü oralarda hep aşağı cins eşya satılır. İyi mal oraya düşmez. Hatta buralarda ekseriyetle bozuk maddeler satılır. Teraziler, arşınlar, metreler hep hilelidir.

Pazarcılara sorarsanız, dükkâncıların rekabet sevkile ortaya attıkları bu sözler hiç doğru değildir, iftiradır ve yalandır. Çünkü dükkâncılar her şeyi pahalı satmaktadırlar. Bu kabahatlerinin meydana çıkması için de

pazar esnafı hakkında böyle yalanlar uydururlar.

Paraz esnafı diyor ki:

"Bizim dükkân kiramız yoktur. Esasen aza da kanaat ederiz. Bu sebeple aynı cins malı biz daha ucuz satarız. Buna şüphe edilmesin."

Şimdi biraz da İstanbulda kurulan pazarların yerlerini ve adetlerini yazalım: Şehrimizin muhtelif semtlerinde, cuma günleri hariç olmak üzere, haftada (19) pazar kurulmaktadır.

Yukarıda işaret ettiğimiz gibi, halk pazarlara fazla rağbet gösterdiği için, daha birkaç pazar yeri tesis edilecektir. Beykoz ve Yalıköyde de yeniden pazarlar kurulmaya başlamıştır.

Şehrimizde haftanın altı gününde kurulan pazarların semtleri şunlardır:

Çarşamba günü: Sultanahmet, İtanselim, Pendik.

Pazarda çikolata satıcısı

Perşembe günü: Beykoz, Arap camii, Kocamustafapaşa.

Cumartesi günü: Cerrahpaşa, Beşiktaş.

Pazar günü: Üsküdar, Kasım-paşa, Fyipsultan, Sulumanastır.

Pazartesi günü: Yenicami, Yeşiltulumba, Karagümrük, Karaköy.

Salı günü: Tophane, Şehremini, Pazarköy

Cuma günü de Yalovada pazar kuruluyor ve şehrimizdeki pazar esnafı Perşembe günü buradan Yalovaya gidiyorlar. Bu pazarlardan; Beşiktaş, Tophane, Arapcamii, Sultanselim, Şehremini ve Üsküdar daha fazla rağbet görmekte ve her hafta binden fazla esnaf buralarda sergi açmaktadırlar.

Bu pazarlarda sergi itibarile birinci derecede manüfaturacılar, ikinci derecede manavlar, üçüncü ve dördüncü derecede de sebze-cilerle kuru yemişçiler gelmektedir.

Bakkallar cemiyeti Belediye nezdinde sergilerin kaldırılması için müteaddit teşebbüslerde bulunmuşsa da Belediye bu teklifleri reddetmiştir. Çünkü Belediye pazar yerlerinde sergi kurulanlardan işgal ettikleri metre murabbama göre vergi almaktadır.

Yukarıda pazar yerlerindeki ucuzluğun derecesini kaydetmiş-tik. Bu hususta yaptığımız tetki-kat neticesinde pazar ve dükkân fiyatlarını şöyle bulduk.

	Pazarda	Dükkânda
Patates	7,5	10 - 12
Kuru fasulye (Çalt)	12,5	15 - 18
Soğan	6 - 7,5	10 - 11
Ekstra un	10 - 15	20 - 22
Edirne peyniri	60 - 70	90 - 100
Kaşar	60 - 80	150 - 200
Zeytin	20 - 35	40 - 50
Mercimek	10 - 20	30 - 35

Bu fiyatlar perakende fiatidir.

Diyorlar Ki..

Memleket
Matbuatından
Fikirler

Bahkesirdeki (Türk Dili)nden " Bir taraftan kendi sınırlarımızı dahilinde millî iktisadiyatımızı korumak, diğer taraftan dahilinde ve hariçte millî iktisadiyatımızı kuvvetlendirmek bugün en büyük birer zaruret halinde ve birer vatan ve millet meselesi olarak mevzuu bahistir.

Bu kadar büyük bir işin başarılması için herşeyden evvel sağlam bir iktisadi terbiyeye lüzum gösterdiğini inkâr edebilir miyiz?

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin en mühim rollerinden biri de buradadır:

Türk milletinin sağlam bir iktisat terbiyesine malikiyetini temin etmek. "

★

İzmirdeki (Yeni Asır)dan:

"Bu memlekette, vakit vakit, altın ruyalarile milletin gözlerini kamaştırmak isteyenler vardır. Onların beş altı senedenberi bize yaktırdıkları istikrazların yalnız onda biri tahakkuk etseydi, Türkiye Almanyadan çok ecnebi kredisi yutmuş olacaktı. Bu efendiler halkın inanmak kabiliyetini hudutsuz sandıkları için aynı oyuna devam ediyorlar. Onları dinleyiniz:

Tütün İhisarı için bize 400 milyon verecekler. İspirto ihisarı için 150 milyon. Anadolu şimendiferleri için bilmem kaç yüz milyon. Yarın tuz ihisarı için bu kadar, petrol ihisarı için şu kadar teklif edildiğini haber alacağız. Devlet ihisarını fena görenler, ellerinden gelse bütün memleketi haraç mezat kapitalist efendilerin ihisarı altına sokacaklar. Mısırdaki, Suriyede olduğu gibi."

★

İzmirdeki "Anadolu," dan:

"Bir milletin en büyük kuvveti, maddi serveti değil, millî azmü iradesidir. Maddî servet bir günde bir hiç olabilir. Cihan tarihinde bunun yüzlerce ve yüzlerce nümunesi vardır. Fakat sırtındaki dağarcığına kadar herşeyini kaybeden bir millet eğer yalnız millî ve müşterek azmü iradesini muhafaza edebilmiş ise bu fakirleşmenin onun için hiçbir ehemmiyeti kalmaz, çünkü onu pek kısa bir zamanda hem de fazlasile, telâfi edecektir.

"1926 da Fransızlar iktisaden Avrupanın en düşkün milleti idiler. Ticaret müvazeneleri bozuktu, malî bütçeleri cesim bir açıkla kapanyordu, paraları hemen hemen sıfıra yaklaşmak üzere idi. Aradan beş sene geçmeden Fransayı büsbütü değişmiş buluyoruz. Bugünkü Fransa cihanın en zengin, en müreffeh milletidir."

Nüfus Müdürü Aydında

İzmir (Hususi) — Dün şehrimize gelen İskân ve Nüfus Umum Müdürü Akif Bey derhal Aydına hareket etmiştir. Akif B. Aydına, Şark vilâyetlerinden gelen muhacirlerin işkân işleriyle meşgul olacaktır.

Bu Sayfa

Haftada Birkaç Defa Ve
Arasira Neşrolunur.

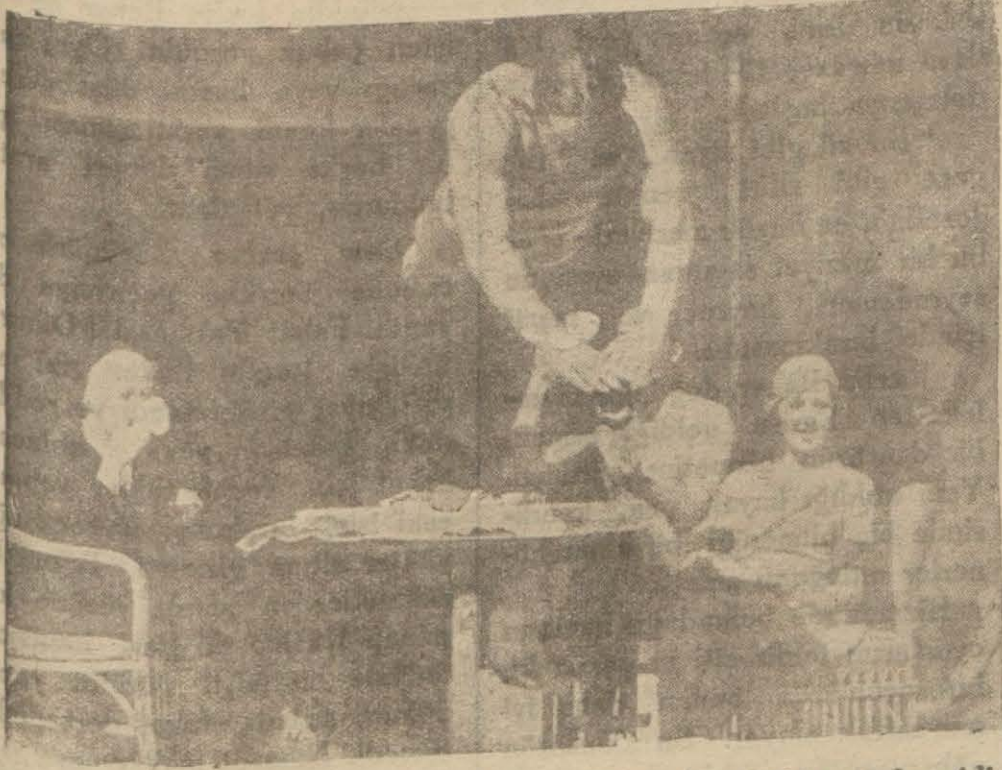
Avrupa Matbuatında

GÖRDÜKLERİMİZ

Bu Sayfada

Dünya Matbuatında Çıkan
Meraklı Hikâye, Yazı Ve
Makaleleri Bulacaksınız.

Yemek Odasında Denize Dalma Tecrübesi

Yukardaki resimde gördüğümüz sahne, bir film sahnesidir. Los Ancelosta Duch Smit isminde bir yüzme şampiyonu vardır. Bu adam, artistlerin çay içtikleri masa üzerinden atlayarak dalma tecrübeleri yapmaktadır.

Damlarda Güneş Banyosu

Amerikada yüksek binaların damlarında büyük traslar yapmışlar, bu traslara şezlonglar koymuşlar. Öğle tatilinde bina dahilinde çalışanlar trasa çıkıp soyunuyor ve güneş banyosu yapıyorlar.

Gündüz Hâkimlik, Gece Hırsızlık Eden Adam!

Amerikanın Şikago şehri, hırsızlarla meşhurdur. Altı aydan beri hükümet ve belediye elele vererek bu şakileri ortadan kaldırmak ve şekavete bir nihayet vermeye karar vermiştir.

Bu kararın tatbikına başlandı. Gündenberi, birçok şakiler elde edilmiştir. Fakat bu münasebetle Şikago hâkimlerinden biri şayanı dikkat ifşaatta bulunmuştur.

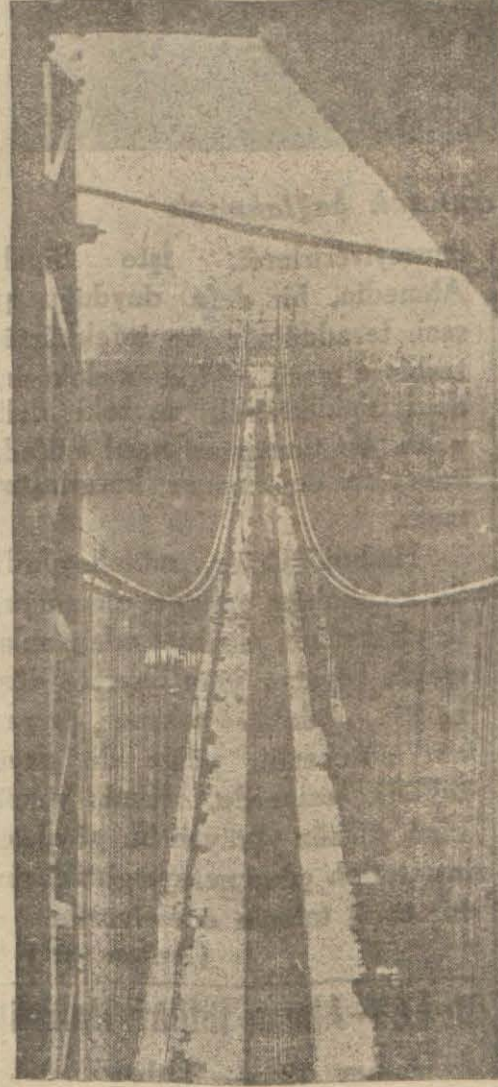
Bu zat, şekavetin imhası için bilfiil çalışmaya karar vermiş. Gündüzleri resmi vazifesi başında işini yapıyor, akşamları eve dönünce gece yarısına kadar ailesiyle birlikte oturuyor. Yatak odasına çekildikten sonra bir sokak serserisi kıyafetine giriyor ve evin arka kapısından ken-

disini sokağa atarak şehrin aşağı mahallelerine iniyor. Orada hırsızların devam ettiği barlara devama başlıyor. Bu suretle oralarda birçok ahbaplar ediniyor. Hırsız teşkilâtına girmeye ve onlarla birlikte çalışmaya başlıyor. Bir ay kadar bu faaliyetine devam ediyor. Hırsızların içtimalarında bulunuyor. Verilen kararları onlarla beraber tatbik ediyor ve nihayet bütün teşkilâtı ve bu teşkilâtı idare eden adamları öğrendikten sonra, gidip polise bütün esrarı veriyor. Hırsız çetesinin karar-gâbi başlıyor, birçok hırsızlar tevkif ediliyor.

Amerikan hâkiminin bu hareketi bütün Amerikayı hayrete düşürmüştür.

Dünyanın En Uzun Köprüsü

Nevyorkta geçen sene açılan ve yeni açılan Hadson köprüsü, dünyanın en uzun köprüsüdür. Köprünün uzunluğu 3500 kidedir. Asma köprüdür. Köprünün

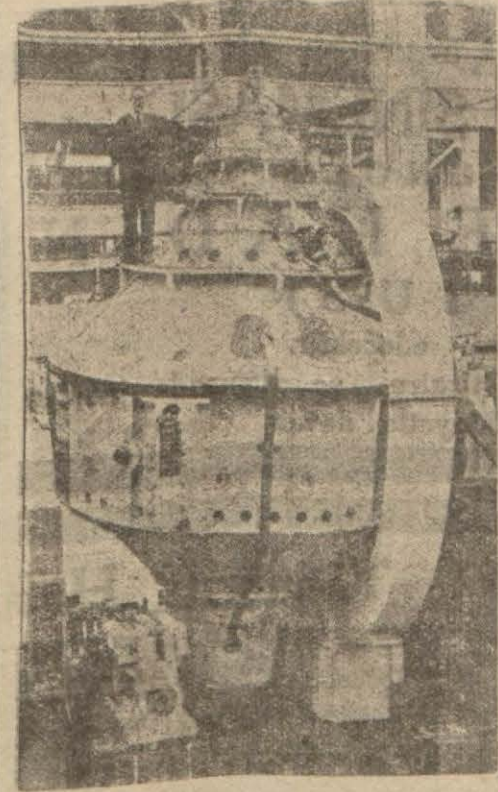
inşası dört buçuk sene sürmüştür. 12 milyon dolara malolmuştur.

Erkek Elbiseleri

Holivutta erkek elbiseleri kadın elbiselerinden daha ucuza malolmaktadır. Kadın sinema yıldızları elbiseleri için senede 3000 lira, erkekler ise bunun dörtte birini sarfetmektedirler.

"Montgomery," senede elbiselerine 630 lira, "Ben Lyon," 3000 lira sarfetmekte olduklarını söylemişlerdir.

Deniz Tutmasına Karşı

İtalyanlar, son yaptıkları gemilerden birine, bu resimde gördüğümüz makineyi ilâve etmişlerdir. Bu makine, dalgaları parçalıyor, gemiyi daima sakin bir denizde imiş gibi yürüyor. Bu sayede sallantı olmuyor ve deniz tutmasına meydan kalmıyor.

Kuşlar Nasıl Fotoğraf Alabiliyorlar?

Şimdiye kadar güvercinleri yalnız mektup göndermekte kullanıyorlardı. Şimdi fazla olarak fotoğraf çekmekte de kullanıyorlar. Bunun için güvercinlerin göğüslerine bir fotoğraf makinesi bağlıyorlar, adeseyi aşağıya müteveccih bırakıyorlar. Makine o suretle tanzim edilmiştir ki, otomatik bir tarzda işler ve 12 resim alır.

Köpekleri de hafif eşyayı nakil için kullanıyorlar.

Dünyanın Dört Köşesinde

Avrupa Gazetelerinde Rastgeldiğimiz Garip
Ve Meraklı Vak'alardan Bazıları

Bir Karı Koca Davası

Şikagoda bir kadın evlenirken kocası ile yaptığı mukaveleye, kendinin dışarda çalışarak hayatlarını temin edeceğini, kocasının ise, ev işlerini göreceği kaydını koymuştur.

Bir akşam kadın işinden döndüğü zaman kocasının hakikaten nefis yemekler pişirdiğini fakat eşyaların üstünde toz bulunduğunu görünce şikâyet etmeye başlamış. Kocası bu şikâyet üzerine karısını dövmüş. Bu yüzden kadın kocası aleyhine boşanma davası açmıştır.

Hapishane Mi, Otel Mi?

Amerika şehirlerinden birinde, bütün kadınları hapishaneye düşmeye sevkedecek derecede mükemmel bir ıslahhane yapılmıştır. Bu hapishane düşkün ve hırsız kadınların ahlâklarını ıslaha mahsustur.

Bu binalar için tam 225,000 lira sarfedilmiştir. Binalar on bir tane. Hepsisi de sarı kiremit renginde taşlardan yapılmıştır.

Bunların hapishaneler gibi yüksek duvarları olmadığı gibi kapısında da silâhlı bekçiler yoktur. Odalarda şömineler vardır. Yemek masaları açık renkte örtülerle örtülmüştür.

Salonlarda ise piyanolar ve en güzel klâsik musiki parçaları bulunur.

Şarkı Söylerken Ölen Artist

Leoben tiyatrosunda "Edvard Schreider," "Benim kalbim sendir," operasını söylerken elini göğsüne koymuş ve derhal orada yere yıkıp ölmüştür.

Eski Bir Nazır İş Arıyor

"The Sunday Express," gazetesinde okuduğumuza göre sabık İngiliz nazırlarından Mister "Fred Montague," kendisine iş aramaktadır. Her çareye başvurmuş, fakat münasip bir iş bulamamış. Nihayet kendisine kapı kapı dolaşarak kadın çorapları satmak vazifesi teklif edilmiştir.

Mister (Montague) Milli Ticaret cemiyetinin bir içtimasında kendisine bu teklifi yapanlara karşı şöyle cevap verdiğini söylemiştir: "Eğer insan hayatta muvaffakıyetsizliğe uğrar.. ayağı kayarsa herhanı bir ticaret işi yapmak sevdasına düşer. Fakat ona, bana yapıldığı gibi işler teklif edilir. Eğer yüksek bir mevkiye olacak olursa idareci kuvvetlerden biri addolunarak alkışlanıp takdir edilir."

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKAMIZ

ŞEN GÖNÜL

— 48 —

Önde Ahmetle Sinan oğlu yürüyordu. Birkaç saat uzanıp yatmak ve tehlikeli mıntakaya adım atmış olmak, birbirinden kuvvetli iki merhem gibi, Sinan oğlunun başındaki sızıyı geçirmişti. Artık o da, döğüşmiye ve boğuşmaya hazır. Genç sipahi gibi azim ile, cezim ile arkadaşlarına kılavuzluk yapıyordu.

Takip ettikleri yolun bir tarafında Harem dairesinin duvarları yükseliyordu. İlerde Hünkâr köşkü, ahırlar, ve koğuşlar vardı. Binaenaleyh şu veya bu adımda nöbetçilerle karşılaşmak ihtimali ziyade idi. Böyle bir tesadüfte yıldırımlaşmak, göz açtırmadan atılmak lazımdı. Çünkü görülüp yakalanamayan herhangi bir nöbetçinin bütün muhafızları ayaklandırması tabii idi. Ovakit yoldaşların plânları değil, kelleleri de suya düşecekti.

Bu tehlikeyi hepsi müdrik oldukları için son derece dikkatle yürüyorlardı. Karanlığın ta yüreğine gözlerini geçirerek dört tarafı tarassut ediyorlardı. Bir veya iki adamla karşılaşıldığı takdirde yüklü arkadaşların yapacağı iş yoktu. Sinan oğlu ile Ahmet, o vaziyette ileri atılacaklardı. Fakat önlerine manga halinde bir mania çıkarsa öbürleri de yüklerini bırakıp savaşa iştirak edeceklerdi.

İşte bu karar ve bu tertip ile yürüyorlardı. Hayli yol aldıkları ve hatta harem dairesini geçtikleri halde karşılarına kimse çıkmamıştı. Sipahi Ahmet, bu sessizliği talilerinin iyiliğine, Yeniçeri Baki ise saray halkının midelerini şişirip yan yattıklarına hamlediyordu. Fakat hünkâr köşkünün beyaz heyulâsı, gecenin esmerliği arasından tamamilen irtisam ettiği sırada bir ses çınladı:

— Kim o?

Kafile tevakkuf etmek üzere iken Sipahi Ahmet, aldırış etmedi, yürüdü ve sakin bir sesle cevap verdi:

— Yabancı değil Cafer, benim!

Filbakika seslenen adam, Bostancı Caferdi. Mahut meyhanede dayak yiyen, usta Bohoru getirmek için dışarı gönderildiği halde geri dönmiyerek hâdiseyi Bostancıbaşıya haber veren genç. Sipahi Ahmet, sinir bozucu bir boğuşma sonunda bu delikanlıyı bir lâhze görmüş ve adını sorup öğrenmiye munhasır kısa bir muhavere esnasında da sesini işitmişti.

Şimdi onun ağzından:

"Kim o?," suali çıkar çıkmaz sesinden intikal etmek suretile kendisini tanıdı ve ismini anarak aşnahk gösterdi.

Biz, zekâların keskinleştiği, fakat hafızaların zâfa düştüğü bir devirde yaşıyoruz. Hayatı, en hurda noktalarına kadar kolaylıkla ihata edebiliyoruz. Lâkin

Koca oğlan şimdi kısıkrak bağlanmıştı

gördüklerimizi ve bellediklerimizi çabuk unutuyoruz. O derecede ki muhtelif meclislerde mükerreren karşılaşmış insanların vapurda veya trende yekdiğerine rastladıkça kardeş gibi müsafaha ettiklerini, dudak dudağa öpüştüklerini, tatlı tatlı konuştuklarını ve sonra: "Affedersiniz, unuttum. İsmi neydi, dostum?" diye birdenbire yabancılaşverdiklerini sık sık görüyoruz!...

Bu unutkanlık, manevî sahalarda bilhassa büyüktür. Vadini unutanlar, ahdini unutanlar, borcunu unutanlar, hatta aşkını unutanlar tümen tümen! Halbuki hayat, cemiyet hayatı, karşılıklı taahhütlerden, borçlanmalardan ibarettir ve bu gibi unutkanlıklara mütehammil değildir!

Eski devirlerde unutkanlık azdı, çünkü dikkat çoktu. Eşya ve hâdiselere kuş bakışla değil, can gözile bakarlardı. Edirnedeki kalkıp Dalmaçya dağlarına, İtalyanın Po vadilerine kadar at süren akıncılar, avdetlerinde o dağların haritalarını çizerler ve o vadilerin resimlerini yapıyorlardı! Torosun uçurumlarında kaç kaya veya kaç kovuk bulunduğunu her köylü bilirdi. Kızılırmağın kıvrımlarını, geçit yerlerini birer birer saymak, her Türk sipahi için mümkündür. Zekâlarını gözlerinde taşıyan ve hafızalarını daima işlek tutan bu adamlar, Erciyeş dağında öten bir kuşun sesini üç yıl sonra Ulu dağda işitseler tanırılar, "Erciyeşteki yosma!" diye gü-

lümseyiverirlerdi. İşte Sipahi Ahmedin, bir defa duyduğu şu sesi, tereddütsüz ve tefekkürsüz teşhis etmesi, dikkat melekesindeki işlektendi, ve zeki delikanlı, bu tanıyıştan nasıl istifade edeceğini de hemen kararlaştırmıştı.

Halbuki Cafer, mütehayyirdi. Şu kalabalığın yabancı olmadığını kendi isminin anılmasından anlamakla beraber yine hayrete düşmüştü. Çünkü gözüne çarpan altı müteharrik gölge de gayri tabii seziyordu. Kimi yüklü, kimi yüksüz yürüyen bu gövdele- rin nereden çıkıp nereye gittiklerini bir türlü tahmin edemiyordu.

(Arkası var)

Bir Leh - Alman İhtilâfı Halledildi

Lahey 12 — Lahey adalet divanı, Leh gemilerinin Dançig limanından geçme ve durma meselelerine ait Leh ve Alman hükümetleri arasında çıkan ihtilâf hakkındaki istişari kararını vermiştir.

Meclisin kararı Alman hükümetinin lehindedir.

Bu akşam

MAJİK sinemasında
BÜYÜK GALA OLARAK 2
MUAZZAM FİLM BİRDEN
BEKÂR

tamamen Fransızca sözlü olan bu mükemmel eser Pariste Gaumont Palace'ta büyük muvaffakiyetler kazanmıştır.

Müessesesi: Büyük Türk yıldız

RADİFE BEHAR HANIM.

İlâveten: Meşhur Fransız operett.

HERKES KENDİ BAHTINA

Renee Heribel ve Jean Gabin tarafından

16 Kânunuevvel Çarşamba akşamı

MELEK SINEMASI

MARCEL PAGNOL'un şaheseri

DENİZ VE KADIN

(MARIUS)

filmni takdim edecektir.

Bu eser Pariste aylardanberi tiyatro ve sinemada günden güne artan büyük muvaffakiyetle devam etmektedir.

Bugün kşam

saat 21,30 da

Bir Kavuk

Devrildi

komedia

Yazan:

Musahipzade

Celâl

Yakında:

MAYA

Oyundan sonra hususî tramvay

Cumartesi ve pazar günleri

tenzilâtlı halk gecesi.

Fransız tiyatrosunda

Raşit Rıza ve arkadaşları

Bu akşam Beşte gelen vodvil 3 perde

BİR SAN'AT DAVASI

Jozefin Bakerin Eşi Tazminat İstiyor

Bu Tazminat (100) Bin Lira Olmalı
Ve Artist Kazino dö Pariye Alınmalı

Meşhur zenci artist Jozefin Bakerin ismi, açılan yeni bir dava münasebetile tekrar dillere doluşmaya başladı.

"Bir zil gibi siyah," ve "Bir gece gibi zifiri," renkte olan Jozefinin en büyük meziyeti - eğer bu bir meziyet sayılırsa - oyununu seyredenleri hayret ve mest içinde bırakmasıdır.

Jozefin Baker, doğduğu memleketten Parise geldiği zaman, bir dansözün hizmetine girmişti. Yeni atıldığı hayat, ona, kendisinde hiç bilmediği birtakım hünerler olduğunu anlattı.

Hizmetinde bulunduğu hanımın oyunlarını taklit etti ve gördü ki, bu oyunlarda ondan daha iyi muvaffak oluyor. Bu dansözün ahbabları bu siyah ve sevimli hizmetçi ile alakadar oldular, lâ-

Nitekim Jozfin Beker de bu işten çabuk yoruldu. Oyuncu yacağı veya hasta düşebileceği geceler kendi yerini alması için bir başka zenci dilberini aradı, buldurdu, yetiştiritti.

Sıra gazino müdürlerinin önünde tecrübe geçirmeye dayandı. Fakat Matmazel (Dihuri) bu işte Jozefin Baker gibi muvaffakiyet gösteremedi ve reddedildi, fakat o, yeni atılacağı hayat için, fedakârlıklar yapmış, eski işini bırakmış, paraca ağır yükler altına girmişti. Bütün bu zahmetlerden sonra, yüzüne kapanan Kazino dö Pari kapısının önünde bir hayli gürlütu yaptı, ağladı, sızladı, fakat dert dinlemedi. Nihayet mahkemeye müracaate karar verdi ve etti. Afrikanın bakir ormanları içinden

Zozefin Baker sahnede

tife nev'inden, oyunlarını seyredenler gördüler ki, bu genç ve şirin esmer kadında anlaşılabilir bir dans kabiliyeti vardır.

Onu, ilk defa Kazino dö Parinin müdürüne methettiler. Hizmetçilikten artistliğe namzet görünen Jozefin müdürün önünde çok muvaffakiyetli bir imtihan verdi.

Kazino halkı ise, Jozefin Bakere, hiçbir artistin görmediği hüsnü kabulü gösterdi.

İlk numarası, belki dört yüz gece arka, arka tekrar ettirildi. Bu suretle dünkü hizmetçi, bugünden yarı meşhur bir sima oldu.

Fakat her gece, kendini, seyretmekten doymayan halkın önünde saatlerce göbek atmak kolay bir iş değildir.

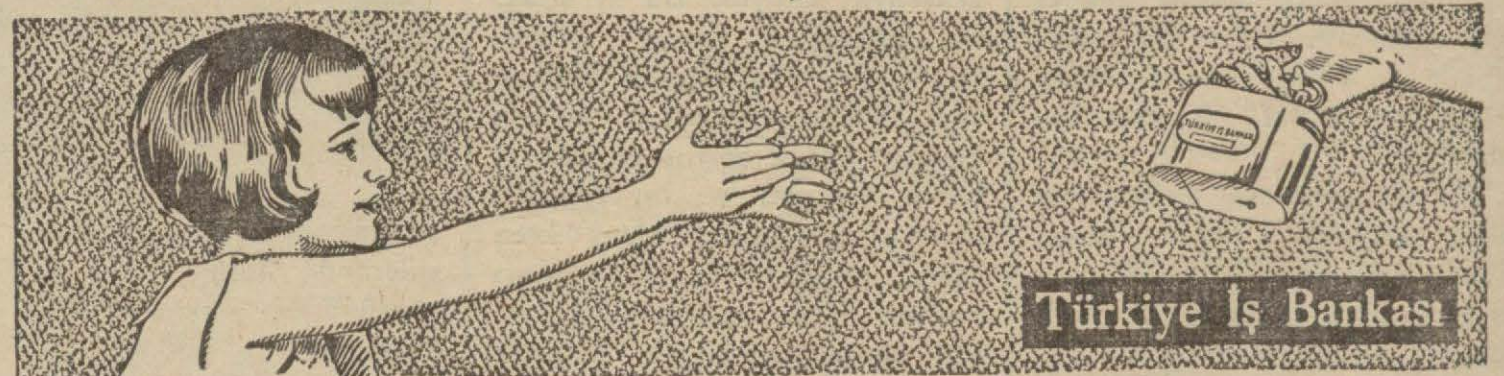
taliin Paris gibi başdöndürücü bir medeniyet merkezine naklolunan Matmazel Dihuri, bir taraftan Jozefin Baker, diğer taraftan da Kazino dö Pariden şunu istiyor:

Bir milyon frank; takriben (100) bin Türk lirası tazminat.

Bu davanın ilk celsesi Paris Beşinci Hukuk Mahkemesinde açılmış ve genç Zenci dilberinin beğenilebileceğini ispat etmek için mahkeme huzurunda çıplak vücutla bir tecrübe yapılmayı teklif etmiştir. Fakat mahkeme reisi bu teklifi reddetmiştir: Bu reddin esbabı mucibesi şudur:

Böyle bir tecrübe bir teamül olur ve bir mahkeme, vev muvakkaten olsun, bir bar haline getirilemez.

Tasarruf Haftası Sizin İçin bir Başlangıç Olsun

Türkiye İş Bankası

Siz de Bir Kumbara Alınız!..

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ...

Abdülhamit, Yine O Eski Vehimlerini Göstererek Verilen İlâcı İçmedi

Belki Bir Yanlışlık Olur Diye İtizar Ediyordu

NAKILI ZIYA ŞAKIR

Her hakkı mahfuzdur

— 168 —

Abdülhamit, doktorun bu sözüne pek inanır gibi görünmedi. Endişeli bir tavırla başını sallıyarak:

— Fakat, ben kendimi iyi bulmuyorum. Kalbimde bir ıstırap duyuyorum.. Sonra, büyük bir sıkıntı da hissediyorum. Bari çarçabuk bir kordiyal getirtebiliriz...

Doktor, düşündü. Kordiyalı yazıp getirmek, herhalde beş on dakikadan fazla sürecekti. Abdülhamidi bir an evvel endişe ve korkudan kurtarmak için, yanında duran Ağalara dönerek:

— Dilruba kalfaya birkaç gün evvel eterli bir ilâç vermiştim. Onu bana getiriniz.

Dedi. Halbuki kalfa, kapıda idi. Hemen koştu; getirdi. Ağalara verdi. Doktor, şişeyi ağaların elinden alarak Abdülhamide takarrüp etti:

— Efendim, ilâç eczaneden gelinceye kadar, bundan bir az alabilirsiniz.

Diyerek, şişeyi Abdülhamide verdi.

Abdülhamit, birdenbire gözlerini açarak, şişeyi reddetti. Evhamını, nazik bir tebessümle örtmek istediği göze çarpıyordu:

— Aman, bu dursun da benim ilâcım gelsin, zarar yok. O zamana kadar beklerim. Baksanıza.. Şişe açılmış.. Belki bir yanlışlık olur.

Dedi. Doktor, Abdülhamidin bu ademi itimat ve evhamına kızdı. Adeta dürüştane bir tavır ve lisanla.

— Bunda yanlışlık olacak bir şey yok.. İşte bakınız.. Şişenin üzerinde de yazıyor: Lokman ruhu.

Abdülhamit, mütemadiyen başını sallıyor, bu ilâçları almak istemiyordu.. Artık doktor da fazla ısrar etmedi. Kordiyalı getirmek üzere dışarı çıkmıya müsaade istedi.

Abdülhamit, boynunu bükerek: — Rica ederim, bu gece buradan ayrılmayınız. Gece, sarayda kalınız.

Diye rica etti.

Doktor, selâmlık dairesinde reçetesini yazarak derhal eczahaneye göndermişti. Aradan beş on dakika geçer geçmez, telâşla Şöhretin Ağa geldi. Doktora sordu:

— İlâç geldi mi efendim?

— Hayır.. Ben de onu bekliyorum.

Sonra Şöhretin Ağa, büyük bir nezaketle ilâve etti:

Bu gece burada kalsınız, buyuyorlar.

Dedi. Doktor:

— Müsterih olsunlar.. Buradayım.. Gece de burada kalacağım.. Zaten endişe edilecek bir şey yok. Kendileri, biraz üzülmüşler.. Rahatsızlıklarını izam ediyorlar..

Cevabını verdi.

Akşam, saat tam yediye gelmişti. Beşiktaş tarafından sür'atle gelen bir istimbottan, rihîta yanaştı. İstimbottan evvelâ Rasim Bey, sonra da (Darüssüade Ağası) Fahrettin Ağa çıktı. Doğruca Rasim Beyin odasına gittiler. Fakat, birdenbire içeri girmediler. Nuri ve Şöhretin Ağalarla beraber muhafız zabıtlardan birkaçını da oraya celbettiler. Hep beraber Rasim Beyin odasına girdiler.

Behice Kadınefendi, köşedeki koltukta oturuyordu. İçeri girenleri gördüğü halde yerinden kıpırdamadı. Hatta, uzun uzun gelenlere bile bakmadı. Başını, bahçeden taraftaki pencereye çevirerek öylece kaldı.

Fahrettin ağa, yavaş yavaş kendisine yaklaştı. Önünde durarak ihtiramkâr bir vaziyette Kadınefendiyi selâmladı. Ve sonra sakın bir sesle hitaba başladı: — Efendimiz Hazretleri!

Kadınefendi, birdenbire başını çevirerek mütehevvir ve gazup bir nazarla Fahrettin ağayı süzdükten sonra:

— Siz, kimsiniz?

Diye sordu.. Fahrettin ağa, gayet zeki ve kurnaz bir adamdı. Vaziyeti derhal anladı. Daha mülâyim bir tavır alarak, yerle beraber bir temenna daha ettikten sonra:

— Kızlar Ağası, Fahrettin Ağa kulunuz..

Cevabını verdi. Kadınefendi, aynı hadit ve asabî lisanla sordu:

— Ne istiyorsunuz?..

Fahrettin Ağa, ezile büzüle buna da derhal cevap verdi:

— Efendimiz.. Kulunuz, (Zati şahane) tarafından geliyorum. Mahsusen selâmları var. Zati seniyezin burada rahatsız olduğunuzu haber aldılar. Çok müteessir oldular. (Bu akşam, vakit geç oldu, şimdi harem dairesine teşrif buyursunlar. Yarı bütün arzuları kabul olunacaktır) diye ferman buyurdular.

Behice Kadınefendi, Fahrettin Ağanın bu nutkunu sonuna kadar dinledikten sonra kat'i bir lisan ile:

— Sizi tanıyorum.. Ve artık söylenen sözlere de inanmıyorum. Beni evimden bir düzembazlıkla getirdiler. Şimdi de aynı suretle hareket edilmediği ne malûm. Belki de hariçten bir (Ağa) tedarik etmişler, beni al-

datmak için buraya göndermişlerdir. (Acı acı gülerek) Fakat emin olsunlar ki, artık tuzağa düşmeyeceğim.

Bu sözler, Rasim Beye dokundu. Fahrettin Ağanın cevap vermesinden evvel söze karışarak:

— Affedersiniz efendim.. Biz, yalan söylemek mecburiyetinde değiliz. Vaziyeti (Zati şahane) ye arz ettik. Onlar da, işte (Darüssüade) Ağalarımı gönderdiler.. Buraya (İradei seniye) siz kimse giremez.

Rasim Beyin bu sözlerini Fahrettin Ağa da teyit etti. Fakat Kadınefendi, çok azimkâr davranıyor, artık bütün manasile vaziyete göğüs germek istediği anlaşılıyordu.

Fahrettin Ağa, bin dereden su getirerek iknaa çalışıyor, mütemadiyen:

— Buradaki vaziyetiniz cidden (şayanı esef) tir. Gider gitmez, olduğu gibi Zati şahaneyeye arzedeceğim. Siz, şimdilik lütfen harem dairesine teşrif buyurunuz da...

Diyordu.

(Arkası var)

Hindistanda Tevkifler

Londra, 12 — Kalkütada memnu silâhlar taşımakta olan iki Bingalelinin tevkifi üzerine polis taharriyat yapmış ve 19 kişinin tevkifine lüzum görmüştür.

*

Allahabat, 12 — Köylüler kongresi binasında yapılan taharriyat neticesinde bazı vesaik bulunmuş ve kongre reisi tevkif edilmiştir.

İngiltere Ucuzluyor

Londra, 12 — İngilterede altın esası terkolunduğu gündüneri hayat ucuzlamaktadır.

Günün Takvimi

BUGÜN—13 kânunuevvel 931, Pazar, Rumi 30 teşrinisani 1347, 2 Şaban 1350.

GÜNEŞ — Doğuşu 7,17 Batışı 16,41

NAMAZ VAKİTLERİ — Sabah 4,33, öğle 12,8 ikindi 14,28, akşam 16,41, yatsı 18,20.

Kasım — 35

ALKAZAR — Morgan cambazhanesi
ALEMDAR — Prenses emriniz
ARTİSTİK — Altın kalp
ASRİ — Boksörler kiralı
EKLER — Attik
ELHAMRA — İstanbul sokaklarında
ETUVAL — Marşeyoz
FERAH — Konser, varyete
FRANSIZ TİYATROSU — Raşit Rıza
GLORYA — Davit Golder
HİLÂL — Hacı Murat
KEMAL B. — Rasputin
MELEK — İstanbul sokaklarında
MİLLİ — Küçük daktile
OPERA — Dul nişanlı
ŞİK — Serresî Kiral
DARÜLBEDAYİ — Şarlatan
Kadıköy SÜREYYA — ManuelA

ŞARK YILDIZI

Holivuta Nasıl Kaçtım...

Yıldızlar Arasına Nasıl Karıştım?

37

YAZAN: Selma Z.

Vaktin erken olmasına rağmen stüdyo da hareket başlamıştı. Birçok otobüsler, mütemadiyen gidip geliyor, memurları, işçileri muhtelif sahalara götürüyordu.

Kartımı gösterdim. Kapıdan girdim. (Elbise dairesi) ni aradım, buldum. Burası, alelade bir elbise dairesi değil, âdeta büyük bir müze idi. Geniş ve uzun bir koridor üzerine birçok bölmeler yapılmıştı. Bu bölmeler, asırlar ve milletler nazarı dikkate alınarak yine birçok kısımlara ayrılmıştı. Her bölme, her kısım; renkrenk, çeşitçeşit, elbiselerle tıklım tıklım dolu idi. Bütün bölmelere ve kısımlara şöylece bir göz gezdirdikten sonra gişeye müracaat ettim; (Metransen) in kartını verdim.

Gişe memuru, kartı aldı. (127 inci kısım) memuruna havale etti. Aldım, götürdüm. Memur karta baktı. İsmimi ve numaramı büyük bir deftere kaydettikten sonra kartı muavinine verdi. Muavin, beni yukarıdan aşağı kadar süzerek vücudumun çapımı gözile ölçtüğünden sonra gitti. İki üç dakika sonra elbiseleri getirdi. Büyük bir parşömen zarfın üzerine de numaramı yazarak onu da elbiselerle beraber bana verdi. Aynı zamanda, elbise değiştirmeye mahsus locaları da gösterdi.

Bu localar, o geniş koridorun ta nihayetinde idi. Boş bir locaya girdim. Elektrik düğmesini çevirdim. Burası, tıpkı plajlardaki localara benziyordu. Duvarları zarif ve kabartma mukavvalarla örtülmüş, kapının sağ tarafındaki duvarda bütün vücudu gösterebilecek kadar dar ve uzun bir aynası olan minimini bir hücre.. Sonra duvarda bir buton. Butonun üstünde de şık bir çerçeve içinde yazılı şu küçük ihtar:

[Bir şeyiniz noksansa, lütfen bu butona basınız. İstediginizi

yazarak gelecek hademeye veriniz.]

Hemen, elbisemi değiştirdim. Köylü elbiselerini giydim. Kendi elbiselerimi parşömen zarfın içine yerleştirdim. Götürdüm, memura teslim ettim.

Fransanın cenup havalisi köylülerine mahsus olan bu elbise, bana pek yaraşmış olduğu halde kendimi pek garip buluyordum. Paviyonun kapısına kadar gidiğim halde bir türlü dışarı çıkamıyordum. Sanki herkes bana bakıyor, herkes beni tanyor, herkes benimle alâya hazırlanıyor zannediyordum.

Kendi kendime:

— Hadi bakkalım Selma H. bu işte utanmak olmaz.. Haydi burası, stüdyo.. Görse görse, beş on adam görür.. Ya, (Metransen) emretse.. (Bu kıyafetle Holivutun en büyük caddesinde dolaşacaksınız..)Dese ne yaparsınız? kendi kendimi teşci ederek kapıdan çıktım.

Sora sora (on dördüncü plân) buldum. Aman Allahım; az kalsın koskoca bir kakkaha koyuyorlardım. Karşımda bir köy evi ile bir çeşme var. Amma, ev deyince sakın damile, odasile bir ev zannetme babacığın.. Bu ev, yalnız bir cepheden ibaret. Fakat okadar tabii ki, ben bile bunu ancak yanına geldiğim zaman farkedebildim. Evin bahçe kapısının biraz ilerisinde bir de çardak görünüyordu. Kapının yanında eski bir bahçe kanapesi.. Hemen bu kanapenin üstüne oturdum. Koltuğunun altındaki küçük paketi açarak tavuklu börekten ibaret olan kahvaltımı rahat rahat yedim.

Vakit geçtikçe, kalabalık artıyordu. Bir köylü erkekle iki kadın daha geldi. Meğer bunların da burada rolleri varmış. Benimle derhal ahbap oluverdiler. Biz, konuşurken, (Alis) te geldi.

(Arkası var)

Resminizi Bize Gönderiniz,

Size Tabiatınızı Söylüelim...

12 M. NURİ BEY: Dikkat ve

tecessüse mütemayildir. Bedii eşya ve manazırı, his ve heyecan mevzularını ihmal etmez, kadın mevzularında kiskançlık gösterir. Şıklığa riayet eder, talep edilen iyilikleri reddetmek istemez, fiil ve hareketlerini beğenir. Çabuk alınır ve müteessir olur.

H. FAİK BEY: (Divanyolu)

"Fotoğrafı dercedilmeyecektir", Mahcup ve çekingendir. Cesareti medeniyesini istimal etmez, gürlü ve mücadeleden hazetmez, müşkülât karşısında tehlike ve mes'uliyet verecek teşebbüslere girişmez, intizam ve temizlikten giz duyur, kadın, sevgi, hayal ve macera mevzularının cazibesine karşı zâfi vardır.

11 AZİZ BEY: Şen ve uysaldır.

Gamlı ve keder verici teşebbüslere girişmez, zarar, tehlike ve mes'uliyetten mücteniptir. Usul ve merasimle hürriyet ve istiklâlini takyide taraftar değildir. Herkese hüsnü muamele etmeye mütemayildir.

H. HAYDAR BEY: (Fotoğrafı dercedilmeyecektir) Asabî ve birçindir. Aldanmaktan çok sinirlenir, barit ve sert muameleye karşı mukabeleye mütemayildir. Hiddeti kinsiz ve iğbirarsız olarak gelip gider. Mükerrerem ve cömerttir.

Fotoğraf Tahvil Kuponunu

11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

TEMMUZ 1914

Umumî Harp Nasıl Patladı ?

Nakleden: H. R.

— 30 —

Yazan: Emil Ludvig

— Kızım Doktor: Semi Ekreme —

Böyle Nazik Bir Zamanda Fransanın Başında Bulunmak Ne Saadettir!

Fransa Cümhur Reisi Puvan kare birkaç gün evvel yüzü mermer donukluğu arzeden Çarçenin solunda muhteşem bir araba içinde mevki almıştı. Çar at üzerinde arabanın yanındaydı. Hassa ordusunun geçit resmini seyrediyordu. O dakikada gençlik hülyaları en tatlı bir surette ve beleganmabelag tatmin edilmiş olmamış mı idi? Poincaré otuz sene evvel basit bir katti. O vakit, bu yüksekliklere ancak hayali çıkabilirdi.

Şiddetli sabır ve sebat senelelerini istilzam etmiş olan bu eserin ikmalî için şimdi hayat ondan azim gayretler bekliyordu. Fransayı harbe sürüklemenin imkânsız olduğunu biliyordu... Fakat ya irsî düşman hiffetle hareket ederse, ya ilk ateşi açarsa... Yahut ta harbe girişmek niyetinde olduğu kat'i surette anlaşılırsa?.. Öyle bir sırada Fransızların başında, Fransızların rehberleri olmak ne büyük tali eseri olacaktı!

Evet, Fransız Reiscümhuru bu düşüncede idi de bu hisleri itibarile müvahaze edilmekten kurtulamaz. Filhakika Poincaré iş başında bulunan o en büyük birkaç adamdan biridir ki, milletinin az çok sönmiye yüz tutan intikam ateşini kendi sinelerinde salimen saklarlar. Fakat bunda da hayret edilecek bir şey yoktur, çünkü kendisi Lorenlidir. Umumi Harpten sonra şunu söylemiştir:

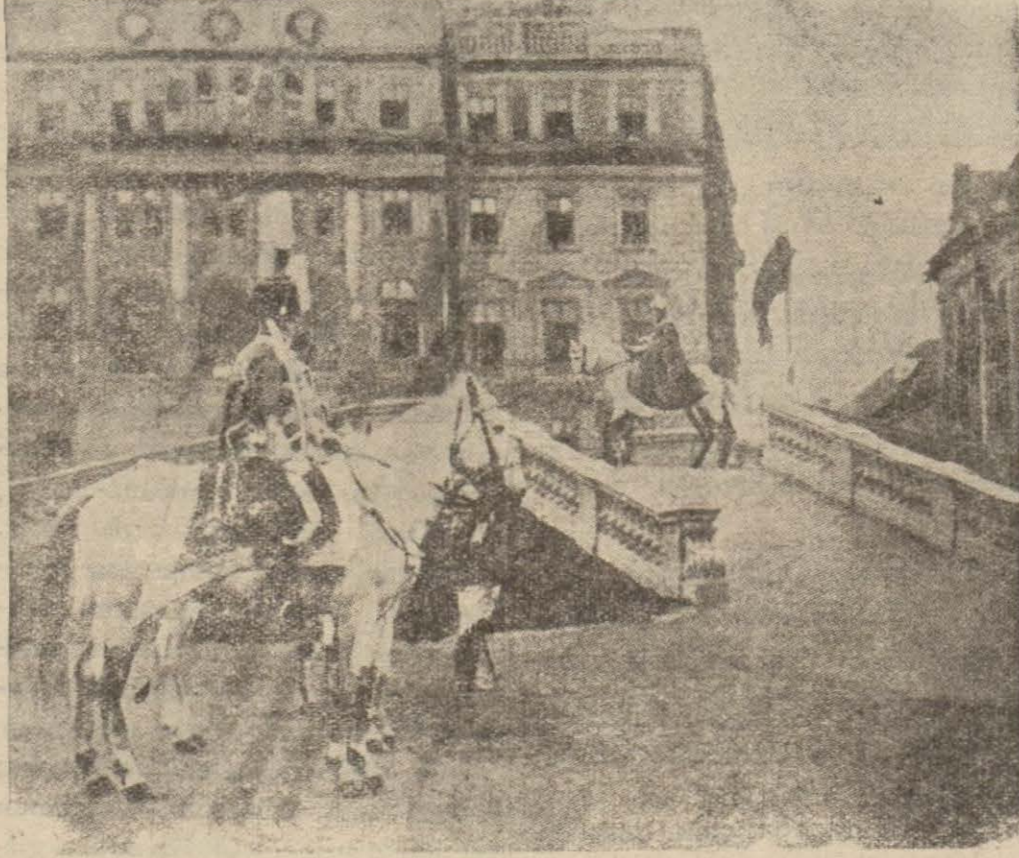
— "Mektepte - 1870 muharebesi akebinde - hezimet neticesinde bunalan fikrim, Frankfurt muahedesiyle bize cebren kabul ettirilen budutları aşardı; müfekkirem bu hayallerden azade kalmıca, mensup olduğum neslin ancak kaybedilen vilayetleri geri almak fikrile yaşayabileceğine kanaat ederdim."

Gençlik intibaatının hatırası kendisini asla terketmemiş ve umumi harpten sonra kadim dostlarından biri mesleğinde hayretlere şayan bir tarzda sebatını methüsenâ etmiştir.

Maahaza bu hal aynı şekilde devam etmemiş, çünkü kin ile beslenen çocuk git gide bir devlet recülü olmuş ve beklemeyi öğrenmiştir. O kadar ki Bosna hâdisesinde mültefikina Fransanın Balkanlarda Rus menfaati uğruna hiçbir suretle harbe sürüklenmeyeceğini sarahaten bildirmiştir. 1912 ağustosunda da bizzat Sazanova:

— "Hattâ Avusturya tarafından hücum gördüğünüz takdirde bile Balkan meselelerinde bizden askeri bir muavenet beklemeyiniz, demiştir. Fakat az sonra Puvankarenin düşüncelerinde büyük bir tehavvül olmuş ve bu zat İsvolskiyi mes'ut eden peyeni bir noktai nazar tebliğ etmiştir. Bu noktai nazar şudur:

— "Avusturya arazisini fazla vüsat bulması Avrupa müvazene-

Viganada, İmparatorluğa sadakat yemini merasimi

sini ve binaenaleyh Fransa menafiini iblâl eder.."

Bu tebliğden açık lisan ile çıkan mana şudur:

— Avusturya toprağının genişlememesi için Fransa icabında harbe girişecek, ancak Rusyaya iki sene evvel reddedilen muavenetin bilâhara böylece açık imzalı bono halinde peşkeş çekilmesi bir şarta bağlıdır, bu şart ta:

Türk ordusunun ıslabı için Almanya tarafından Türkiyeye gönderilen Liman von Sainders'in İstanbulda bulunması ile mukayyettir.

Fakat nede olsa bu vait, Alman İmparatorunun keza iki sene Avusturyaya reddettiği muavenetin müabahren ibzal edilmesile hasıl olan memnuniyeti aynı derecede husule getirmiştir.

Aynı ay içinde Fransa cümhur Reisi şu sözü de sarfetmiştir:

— "Rusyanın önünde büyük bir istikbal var; Rusyanın kuvvetleri tam bir inkişaf halindedir: iki seneye varmaz, harp çıkacaktır. Binaenaleyh benim de bütün gayretim hazır olmamızı temine

masruf bulunacaktır.

*

Poincare sefinenin küpeşte-sine enine boyuna dolaşmaktadır. Gözlerinin önünde son saatin lâvhaları canlanıyor. O sırada Çar sefineye kadar kendisini teşyie gelmişti, Kadehler teati etmişler, birbirinden hiç ayrılmamışlar ve Çar kendisinin her türlü telkinatına mümaşat göstermiştir. Acaba hâsıl ettiği bu tesir devam edecek midir?

Çar Fransız Reiscümhuru hakkında doğru bir hüküm vermişti. Çünkü az sonra Danimarkalı akrabalarına:

— "Herhalde Poinkarenin sulh istemesi benim gibi sulh aşkile değildir. Onun fikrinde harbin iyisi de vardır.. Demişti.

Cümhur reisi ağlebi ihtimal şu saatte orada geçen günleri görüyordu. Sınırlı Viviani ile kabine teşkil edeli daha beş hafta mı olmuştu? Nisanda mebus intihabı yapılmıştı. Mayıs'ta Sosyalistlerin muvaffakiyet kazandıkları görülmüştü. nihayet mecliste askeri hizmetin üç seneye iblâğına bazı mebusların muhalefet etmeleri vaki olmuştu.

(Arkas: var)

Geçen Bilmecemizi Doğru Halledenler

(Dünkü nüshadan devam)
BİRER KART KAZANANLAR

Ankara Memurlar Kooperatifi Şirketi ambar memuru Ömer Efendi kızı Server, Adana orta mektebi ikinci sınıf 321 Mahmut, Konya erkek lisesi 652 Hasip Hüsnü, Balıkesir muallim mektebi Hürrem, Adana orta mektebi ikinci sınıf 310 Mustafa, Ankara erkek lisesi 137 Şükrü, Çorlu askeri hastane operatörü Behçet Bey oğlu Erdoğan, Adana orta mektep 329 Bürhan

Cahit, Darıca posta telgraf memuru Muhsin B. oğlu Cemal, İstanbul Gazi Osman Paşa orta mektebi ikinci sınıf 391 Mehmet, Çorlu Camiiatik mahallesi Hikmet Bey oğlu Danyal, Konya erkek lisesi 636 Ağah, Adana orta mektep 334 Talât, Anadoluhisari Körfez caddesi 27 Emel, Adana orta mektep ikinci sınıf 345 Mustafa Şeref, Adana orta mektep ikinci sınıf 164 Fevzi, Adana orta mektep birinci sınıf 349 Sabahattin Bey ve Hanımlar. SON

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Yazan: A.H.

Olümün Kucağında

Sermet B. başı önüne eyik düşünceli düşünceli yazı odasına girdi. Karanlık bir geceydi. Etrafta derin bir sükût hüküm sürüyor, evin içinde herkes uyuyordu.

Maroken koltuğa oturduğu zaman 20 senelik hayatı birden hatırasında canlandı. Başlangıç Şirketine 5 lira maaşla girdiğinin üzerinden tam yirmi sene geçmişti.

Altı ay sonra müdür onu odasına çağırıp ta hizmetinden memnun olduğu için aylığını 7 liraya çıkardığı zamanki halecan ve sevinci duya bilse ne bahtiyar olacaktı.

Keşki o halde kalsaydı. Fakat tabii yardım etmiş, şirketten Mahir Beyin yazıhanesine geçmiş, ortak olmuş ve ansızın şeriki ölünce yalnız başına bütün işleri çevirmeye başlamıştı.

Zekâsı, tecrübesi ve girginliği sayesinde çok sürmeden büyük bir müteahhit, meşhur bir zengin oluverdi:

Servetinin mühim bir kısmını harpte ve mütarekedeki borsa temevvütlerinde kazanmıştı.

Maamafih Sermet Bey bu an gelen devletin kadrini bilmemezlik etmemiş, onu har vurup harman savurup yememişti.

İyi bir ev yaptırmış, muntazam döşemiş, dayamış, kendi halinde bir kadınla evlenmiş, çoluk çocuk sahibi olmuştu.

Bir iki defa daha Avrupaya seyahat etmiş, servetinin kendisine bahşettiği huzur ve refaktan akıllıca usluca istifadeler temin eylemişti.

*

Heyhat.. Son rus dampingi, bu ailenin saadet ve rahatını kaçırıldı. Sermet Bey, elindeki tütünleri yok bahasına satmağa mecbur etti.

Sermet Bey bu paralarla tabii borçlarının dörtte birini bile ödeyememişti. Yarın öbür gün bonolarının müddeti gelince hiçbirininin muhteviyatını vermiyerek, alacakları elbette evinin eşyasını haczetirecekler, karısını, çoluğunu çocuğunu sokağa atıracaklardı.

O faciaları görüp yüreği parçaparça olmaksızın bir an evvel bu dünyadan çekilip gitmek herhalde daha hayırlıydı.

İşte hayatına nihayet vermek karardır ki karısının koynundan yavaşça sıyrılmış, ayaklarının ucu-

Gülhane Müsamereleeri

Gülhane Baş Hekimliğinden: Gülhane Hastanesinin 931 - 932 senesi ikinci müsameresi bugün saat 17 de yapılacaktır. Muhterem meslektaşların teşrifleri bilhassa rica olunur.

na basa basa yazı odasına gelmişti.

Çekmeceden çekip masanın üzerine koyduğu brovnik tabancası solgun ay ışığında büsbütün korkunç bir şekil almıştı.

Ölmiye karar vermiş bütün insanlar gibi asabı gerilmiş, kalbi sıkışmış, nefesi daralmıştı.

Derhal koşup pencereyi açarak biraz serin hava teneffüs etmemiş olsaydı beynine kurşun sıkıya hacet kalmadan ölüp gidecekti.

Durgun Marmaraya, yüksek evlerin, minarelerin vehim verici gölgelerine dalgın dalgın baktı.

Geriyeye dönerken elini dayadığı koltuk sarsılmış, yere şangır şungur bir şey yuvarlanmıştı.

Bu ne olabilirdi? Eğildi, aldı. Yarı aydınlıkta evirdi, çevirdi, muayene etti. Bu bir kumbara idi.

Oğlu Vedadın kumbarası.. Tuhaf şey bu madeni kutu onun demin intihar hakkındaki azmini, kararını baltaladı.

Beyaz geceliği ile yatağında fırlayan Vedat boynuna sarılıyor ve kulağına:

— Babacığım yapma, kendine kıymal

Der gibi geldi. Kumbara hâlâ elindeydi. Ani bir fikir tedavisi ona bu madeni kutunun mensup olduğu müesseseyi, "İş Bankası",nı hatırlatmıştı.

Başını salladı:

— Az kaldı, dedi, bir düşünce-sizliğe kurban gidiyordum.. bankanın bana yardım edebileceği nasıl oldu da evvelden aklıma gelmedi!

*

Sermet Bey bugün yavaş yavaş işini yoluna koymak üzereydi. Ticarethansi hiç şüphesiz yakında itibarını bulacaktı!

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: Alemdar mahallesi Çatalçeşme sokağı

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE ECNEBİ

1400 Kr. 1 Sene 2700 Kr.

750 .. 6 Ay 1400 ..

400 .. 3 .. 800 ..

150 .. 1 .. 300 ..

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Rag'ip Neşriyat Müdürü: Selim Rag'ip

Efsanevi Macera Bir Masalmış Milyoner, İngiliz Kadını, 30 Bin Liralık Çek, Otomobil, Otel Âlemleri, Hep Tatlı Birer Hikâyeden İbaretmiş

Baş tarafı 1 inci sayfada

Elinden hiçbir şey gelmeyen ve henüz çocuk denecek bir yaşta bulunan genç, intikam hasretile kıvrıp kıvrulurken S. Hammin kiskançlık hissinden istifade etmek yoluna sapıyor.

Muhayyel Bir Macera

Muhayyel bir kadın ve aşk macerası uydurmuş karar verdikten sonra hemen faaliyete başlıyor. Rıza Bey bir gün eve geliyor ve annesine:

— Ben milyoner bir İngiliz kadını tanıdım, kadınla sevişiyoruz, evlenmek istiyorum! Diyor.

Ailesi efradı hayretler içinde kalıyor ve çocuklarının hasta olmasından şüpheye başlıyorlar. Fakat Rıza Bey muntazam faaliyetine devam ediyor ve bu iddiasını tevsik ve teyit için bazı hâdiseler icabına lüzum görüyor. Bir gün İngilizce yazılmış bir telgrafı annesine gösteriyor ve:

— Bu telgrafı şimdi milyoner kadından aldım. Tokatlıyandaki dairesinde bazı emanetleri varmış. Bunları bana terk ediyor. Şimdi gidip onları alacağım diyor.

30 Bin Liranın Hikâyesi

Annesile beraber Tokatlıyana gidiyorlar. Rıza Bey annesine Tokatlıyan salonunda beklemesini, kendisinin odaya kadar çıkıp geleceğini söylüyor, bir parça sonra aşağıya iniyor:

— Çekmecenin içinde tam (30) bin İngiliz lirası var. Şimdi bu parayı ne yapalım! Diyor. Kadıncağız şaşırıyor.

O sıralarda Avrupada bulunan Hasan Tahsin Bey'e mufassal bir telgraf çekerek vaziyeti bildiriyor. Hasan Tahsin Bey verdiği cevapta kendisi gelinceye kadar paranın hüsnü muhafaza edilmesini tavsiye ediyor.

Rıza Beyin pederi avdet ettiği zaman (30) bin lirayı kadının namına bankaya yatırdığını, dürüst kalmak için bu şekilde hareket ettiğini söylüyor. Ve bittabi takdir görüyor.

Hayel Makinesi İşliyor

Rıza B. yine faaliyetine devam ederek arada sırada İngiliz kadından gelmiş şekilde yazılmış telgrafları ailesine gösteriyor. Kadının, Osmanlı Bankası hisse senetlerinin kısmı azamına malik olduğunu, Osmanlı Bankasında kendisine iki odalı bir daire tefrik edildiği, hergün bu dairede meşgul olduğunu anlatıyor.

Bunu teyit için de pederile beraber hergün otomobile Osmanlı Bankası önünde iniyor ve Osmanlı Bankasına giriyor. Bir defa birlikte girmek isteyen pederine bazı mülâhazalardan bahsederek mâni oluyor. Antriparantez şunu da söyleyelim ki Rıza B. bu esnada parasız kaldığı için Müskirat İnhisarına müracaat ediyor ve 50 lira maaşlı bir memuriyete tayin ediliyor. Osmanlı Bankasında meşgul olduğunu teyit için çok samimi iki arkadaşına hâdiseyi ve muhayyel vak'ayı bütün çıklıklığıyla anlatıyor ve kendilerinden muavenet istiyor. Rıza B. Osmanlı Bankasına gidorum diye evden çıktuktan sonra haftada birkaç gün arkadaşları ile telefonla Rıza Beyi

arıyorlar. Ve telefon muhavereleri şu şekilde cereyan ediyor:

Bir Telefon...

— Rıza Beyefendi evdeler mi?
— Hayır şimdi çıktılar!
— Geldiği zaman kim telefon etti diyelim?
— Ben Osmanlı Bankası müdürü Deklozye, Rıza Tahsin Beyefendi ile bankaya ait mühim işlerimiz vardı!...

Bu komediya bu şekilde devam edip dururken ailesi efradı ve Rıza Beyin dostları muhayyel ve efsanevi aşk macerasına tamemle inanıyorlar ve hakikaten Rıza Beyin bir milyoner kadınla evlenmek üzere bulunduğuna kanaat getiriyorlar. Ailesi Rıza Beye bolbol para veriyor ve Rıza Beyin bir milyoner olacak şekilde giyinmesini temine çalışıyorlar.

Rıza Beye elbiseler, fraklar yapıyor. Nihayet vaziyet o şekle inkişaf ediyor ki marazi ve hasta bir ruha malik olan ve megaloman bir genç olan Rıza Bey de bu hikâyeye inanmış ve bu hikâyeyi bizzat yaşamaya başlıyor.

Şişlideki Şayialar

Artık hâdiseye Şişlinin bütün muhitinde şüyu bulmuştur. Rıza Bey Don Juan olmuştur. Rıza Bey dedikodu ve ismini unutturmamak için zaman zaman ortaya yeni haberler çıkarıyor. İngiliz kadını İstanbul'a getiriyor. Bir ay beraber yaşıyorlar. Park otelinde kalıyorlar. Kadın otomobilini Rıza Bey'e terk ediyor. Rıza Bey otomobil hikâyesini teyit için de bir şoförle uyularak bir taksi kir alıyor ve bunu kendi otomobili imiş gibi göstermeye başlıyor.

Hasta ruhlu genç, bir gün yine mahut telgraflardan birisini gösteriyor. Milyoner kadının gelmek üzere olduğunu evvelce de İstanbulda üç gece yaşadıkları Park otelinin tarih hatırasını muhafaza için kadının oteli satın almasını söylediğini işaa ediyor. Bir müddet sonra tayyare ile nişan yüzüğü gönderildiğini ortaya atıyor ve bir yüzük yaptırarak yüzüğün içine Deymi Gomez ismini kazdırıyor.

Megalman genç yüzüğü hâlâ parmağında taşımaktadır. Foto Fransenin sahibi Vaynberg de kendisinin çok fotojenik olduğunu ileri sürerek kendi resimlerini daima bedava çektiğini her muhitte anlatmaya başlıyor.

Mürettep telgraflardan birisi daha geliyor. Bu telgrafta milyoner kadın diyor ki:

“Aziz Rıza, İngiliz entelicens servisi seni takip ediyor. Ayağını denk al!”

Kavasla Anlaşma...

Rıza Bey bu hulyasını da hakikat haline sokmak için bir kavasla anlaşılıyor. Kavası birkaç gün için kira ile tutuyor. Ve kavasa muayyen saatlerde kendisini takip etmesini bildiriyor. Filhakika ailesi ve dostları, Rıza Beyi takip edilirken de görüyorlar.

Rihtımda Bir İntizar

Rıza Bey bir gün nişanlısının İstanbul'a geleceğini söylüyor:

Kadının İstanbul'a geleceği gün Rıza Bey nişanlısını, ailesi ve meraklı dostlarında milyoner

gelini istikbal etmek için rihtıma gidiyorlar. Muayyen saatte vapur geliyor. Fakat arayıp tarıyorlar yolcular arasında muhayyel kadını bulamıyorlar. Rıza Bey sonu menfi çıkan bu hâdiseyi de ailesile dostlarına şu şekilde izah ediyor:

— Şimdi telgraf aldım, fevkalâde bir işi zühür ettiğinden vapurdan çıkmamış doğru İngiltereye dönmüş, itizar ediyor...”

Hakikat Nasıl Anlaşıldı?

Bu ve buna benzer yüzlerce muhayyel hikâyeye ve uydurma vak'alarla Rıza Beyin bütün dostları ve ailesi maceranın hakikati olduğuna inanmakta ve Rıza Bey de bir senedenberi oynamakta olduğu rolü cidden muvaffakiyetle idare etmektedir. İlk zamanlarda intikam hirsile başlayan macera, sonunda megalomani ile neticeleniyor. Rıza Bey bu sahte şöhretinden istifade ederek son zamanlarda Şişlinin yüksek sosyetelerine girmeye de muvaffak oluyor. Fakat bu girişle beraber sosyetelerde de devam edenlerin hoşuna gitmeyecek şayialar devran etmeye başlıyor. Rıza Beyin ağızdan ağıza dolaşan macerası bu minasebetle tahkik ediliyor. Neticede bütün bu hikâyeye ve masalı andıran vukuatın Rıza Beyin karihasından çıktığı öğreniliyor.

Bizim Tahkikatımız

Dün bizim yaptığımız tahkikat hâdiseyi tamamen tekzip edecek mahiyettedir. Rıza Beyin nişanlısı üç gün kaldığı iddia edilen Park otelinden aldığımız malûmata göre bu otelde şimdiye kadar hiçbir İngiliz kadını oturmamıştır.

Park Otelinde

Yalnız bu ayın 3 üncü gecesi Rıza Bey bir gece bu otelde yatmıştır. Otel kapıcısına şunları söylemiştir:

— Bu otel çok hoşuma gitti. Satın almak istiyorum. Şimdi de Bakırköyüne gidip bir köşk satın alacağım, hemen bana bir otomobil çağırınız!...

Otel müstahdemini de hayretler içinde yerlere kadar eğilerek milyoner bir taksi çağırmaşlardır. Rıza Bey otel defterine Selânikte doğduğunu ve (Rantiye) irat sahibi olduğunu yazmıştır.

Osmanlı Bankasında

Osmanlı Bankasından aldığımız malûmata nazaran Avrupada milyoner kadınlar arasında (Deymi Gomez) isminde milyoner bir kadın yoktur. Rıza Bey Osmanlı Bankasında ne iki odalı bir daire tahsis edilmiş, ne de Osmanlı Bankasında çalışmıştır. Banka erkânı bu hâdiseye sadece gülmektedirler.

Tokatlıyanda...

İngiliz milyoneri kadının Tokatlıyanda oturduğu, çekmecesinden (30) bin lira çıktığı da doğru değildir. Tokatlıyandan öğrendiğimize göre böyle milyoner bir kadın otele gelmemiş ve otelin hiçbir odası bir kadın namına günlerce kapalı kalmamıştır.

Fotojeniklik Meselesi

Nihayet Fotojenik olduğu için Foto Franse tarafından bedava resimlerinin çekildiğini iddia eden Rıza Bey'e karşı (M. Vaynberg) te filhakika Rıza Beyin birçok resimlerini çektiğini ve para mukabilinde çektiğini söylemiştir.

Rıza Bey Hacir altında

Rıza Beyin ailesi son günler

Bu Akşam Radyoda Neler Dinliyeceksiniz

13 Kânunuevvel 931 Pazar

İstanbul — (1200 metre, 5 kilovat) 18 gramofon, 19,5 Makbule Hanımın iştirakile hafif şarkılar. 20,5 gramofon 21 Kemal, Niyazi ve Cemal Beylerle Cennet ve Naciye Hanımların konseri. 22 tango orkestra.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 21,15 Königsberg operası solistleri tarafından halk konseri.

Brüno — (341 metre, 36 kilovat) 19 çocuk şarkıları. 21 Çek istasyonlarından nakil.

Mühlaker — (360 metre 75 kilovat) 20,5 dünyanın uzak köşeleri hakkında bir konferans 21,5 Frankfurtan naklen mi. Macar musikisi.

Bükreş — (394 metre, 16 kilovat) 19,40 gramofon. 20 konferans, 21,5 orkestra.

Belgrat — (429 metre 2,5 kilovat) 20,5 musahabe 21 akşam konseri.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 19,25 Arien şarkıları. 20 Elga.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 19,30 Franz Kiss operasından parçalar. 21,35 keman orkestrası.

Varşova — (1411 metre, 158 kilovat) 20,15 halk konseri. 21,45 okuma saati. 23 dans havaları.

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 19,45 hafif havalalar. 20,30 Kolonyada naklen Kalmanın Das Hollandweibchen.

14 Kânunuevvel 931 Pazartesi

İstanbul — (1200 metre, 5 kilovat) 18 gramofon, 19,5 Ekrem ve Fehmi Beylerin iştirakile stüdyo saz heyeti, 20,30 Darülbeydi san'atçıları 21 muganni Zeki Beyin iştirakile saz. 22 stüdyo orkestrası.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 19,5 Dancigten naklen meşhur operalardan parçalar. 21,10 stüdyo orkestrası, Rus havaları.

Brüno — (341 metre, 36 kilovat) 19,05 halk konseri, 19,45 konferans, 20 radyo kabare.

Mühlaker — (360 metre, 75 kilovat) 19,35 Frankfurtan nakil. 21,45 (Almanya Alman) mevzuu etrafında konferans.

Bükreş — (394 metre, 16 kilovat) 20 keman ve klavye konseri. 20,5 konferans 20,45 Herfensolo.

Belgrat — (429 metre 2,5 kilovat) 20 Millî şarkılar, 20,5 keman konseri 21 şarkı konseri.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 19,30 Fidelio operası. 22,15 dans havaları.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 19,45 Budapeşte Musiki Cemiyeti tarafından konser. 22 Çıgan orkestrası.

Varşova — (1411 metre, 158 kilovat) 21,15 Jenek operası.

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 20,45 Berliozun senfonisi, 23,35 dans havaları.

Dikkat: Dercetmekte olduğumuz programların Avrupaya ait olan kısmı vasatı Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tatbiki için Avrupada saat (12) olduğu zaman İstanbulda (1) e geldiği farzedilmelidir.

Alât ve edevat ve kitap münakasası Tahlilâtı Ticariye Lâboratuvarı Mubayaaat Komisyonundan:

Lâboratuvarın ihtiyacı olan muhtelif cins alât ve edevat ile Almanca ve Fransızca fenni kitaplar pazarlıkla mubayaa olunacaktır. 24 kânunuevvel 931 perşembe günü saat 14 te Fındıklıda Yüksek Mektepler Muhasebecilik Dairesinde ihalesi icra kılınacaktır. Talip olanların şartnameyi görmek için Sultanahmette Âli Ticaret Mektebinde Laboratuvara müracaatleri ve yevmi ihalede de teminat akçesile birlikte Mubasiplik dairesine gelmeleri ilân olunur.

Paris Tıp Fakültesi mezunu Cilt ve zührevî hastalıklar mutabassısı **Dr. Bahattin Şevki** Babıâli caddesi Meseret oteli karşısında Avni Bey apartmanı 125 sabahatan akşama kadar.

ZAYİ Dün akşam Kadıköy, Altıyol ağzı ile Kızıl toprak arasında kemençemin yayını düşürdüm. Bulan Altıyol ağzında Çalgıcı Murat ustaya getirdiği takdirde memnun edilecektir. Kemal Niyazi

Tepebaşı Tiyatrosunda Yarın akşam saat 21 1/2 ta **KEMANİ REŞAT KONSERİ** Biletler Gişede satılmaktadır.

de bütün maceranın asıl mahiyetini anladıktan sonra Rıza Beyi tahtı hacre almışlar ve Rıza Beye vasi tayin etmişlerdir. Günün kahramanı ve muhayyel milyonerin zevci Rıza Bey elyevm ancak bir vasi idaresi altında serbest dolaşmaktadır.

ZEVKLİ BİR TİCARET Lâle, Katmerli fulye, sümbül, envai çiçek soğanları çiçekleri görürerek mevsiminde, her nevi meyva, gül, çam ve çiçek fidanları şimdiden büyük miktarda ucuz fiatle satılmaktadır. Çengelköyünde Havuzbağında bakkal Mücahit Efendiye müracaatları.

Zayı — Hasköy Askeri Şubesinden almış olduğum Askeri vesikamı zayı eyledim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur. Kasımpaşada Zindanarkasında 34 numaralı hanede 19 tevelli Sadık oğul Mehmet Salm

Fotoğraf Tahlili Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızın 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız doğruya tabiidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at ?
Hangi suallerin cevabı ?
Fotoğraf intizar edilecek mi ?

Terkibinde külliyetli miktarda iyot tannen ve fosfat mevcut olup ensiseci uzviye-ye sür'ati temessülü sayesinde, kansızlığa, vereme istidadı olanlara ve bilhassa emrazı asabiye ve zafiyeti umumiyeye tesirati şifaiyesi vardır.

Genç kızlarla, çocuklarda tesirati nafiası pek seri olup renksiz, hastalıklı, zayıf, sıracı veya kemik hastalıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında diş çıkarırlar. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sui ityatla sabavetini ve gençliğini sui istimal eyliyenlere, ademi iktidara pek müessirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmi teshil, renge tazelik ve veçhe taravet bahşeder. Bez, evram, cedir, çocukların yüz ve başlarındaki çibanlar, ergenlik ve ekzema pek müessirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupa'da birinciliği ihraz eylediği gibi bütün âlemi tababette takdir tevhit eylemiş, ecnebi ve memleketimizin etibbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60 büyük 100 kuruştur. Deposu: Hasan ecza deposudur. Eczacılar ve toptanlara büyük tenzilât.

Koşunuz ve Mutlaka Görünüz

KAPLAN VE ASLAN DAN

mürekkap, mükemmel, muhteşem bir grup

Kaptan (La Forest) İdaresinde

Yarın akşam FERAH sinemada başlayacaktır.

Sanayii Milliyeyi Himaye

ETMEK

KENDİ KENDİNİZİ HİMAYE DEMEKTİR.

Sun'î Portland ASLAN çimentosu
TÜRK İŞÇİLİĞİLE
TÜRK MEVADDI İPTİDAİYESİLE
TÜRK KÖMÜRÜ İLE
TÜRKİYEDE İMAL EDİLİR

1913 Londra sergisinde altın madalya

MİMARLAR

Darıca, Zeytinburnu ve Eskişehir fabrikalarının

ASLAN Çimentosunu

KULLANINIZ.

Daima aynı mükemmel cins

En yüksek mukavemet kabiliyeti

Muhtıra Hayat Takvimi ÇIKTI

Vapur, tren, seyahat, vilayetler, kazalar ve memleketimizle, milletler ve devletler hakkında bütün tafsilâtı, ziraat, ticaret hıfzıssıhha, bahçevanlık, çiçekçilik, avcılık, balıkçılık, tavukçuluk, spor gibi faydalı malûmatı, mükemmel bir takvimi, büyük muhtıra defterini, renkli haritayı, havi emsalsiz (HAYAT TAKVİMİ) çıktı. Fiyatı 25 bez ciltlisi 35 kuruştur. Merkezi: Türk Neşriyat Yurdu.

100 kuruş yüzü ile kuştüyü yastık

İstanbulda Çakmakçılar, sandalyacılar Kuştüyü fabrikası yüzile 100 kuruşta 12, yüzile yorgan 15, yağlıboya yastık 5 liraya, kuştüyünün kilosu 100 kuruşta ruştan başlar. Kuştüyü kumaşların her rengi vardır. Ucuz satılır. Tel. 2.307

KARADENİZ POSTASI

Anadolu

Vapuru Pazartesi 14K. evvel

günü akşamı Sirkeçiden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizeye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeçi, Yelkençi hanındaki acentalığına müracaat Tel. 21515.

TAVİL ZADE VAPURLARI

İZMİR POSTASI

SAADET

vapuru her Pazartesi akşamı 17 de Sirkeçiden hareketle Gelibolu, Çanakkale ve İzmir azimet ve Çanakkaleye uğruşarak avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemiş'e Tavilzade bira-derler. Telefon: İst. 2210

ALEMDAR ZADE MEHMET VAPURLARI

Lüks ve seri Karadeniz postası

BÜLENT VAPURU

14K. evvel PAZARTESİ

günü akşam saat 18 de Sirkeçi rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Sürmene, Vakfıkebir, ve göre-leye azimet ve avdet edecektir.

Dikkat — Yazihanem Alâ-ıye hanı 1 inci kata naklo-lunmuştur. Telefon 21031

Dikkat - Dikkat

Haber aldığımız göre bazı perakende satıcılar fırsattan istifade maksadile hakikî RADIUM TIRAŞ BIÇAKLARIMIZA fazla fiyat istiyorlarmış. Bu muamele hükümetimizin iktisadî tedbirlerine mugayır bir hareket olup kanunî bir cürüm teşkil eder. Binaenaleh hakikî RADIUM TIRAŞ BIÇAKLARIMIZIN fiyatı asla artmamıştır ve evvelce satıldığı gibi her yerde perakende olarak tanesi 5 kuruştur. Fazla satılmasına kat'iyen razı değiliz. Bu cihetle muhterem halkımızın nazari dikkatini celp ve fazla para vermemelerini tavsiye ederiz.

RADIUM TİCARETHANESİ MÜDİRİYETİ

BÜYÜK BİR FIRSAT

Mallarının metanet, nefaset ve ucuzluğile şöhrat kazanan

YERLİ MALLAR PAZARI

Yalnız tasarruf haftasına münhasır olmak üzere fiyatlarında mühim tenzilât yapmıştır

Kostümler, paltoluklar, zarif kadın ve rekek kunduraları, bavul ve her türlü seyahat eşyası, BATTANİYELER, her nevi tuhafiyeye hazır elbiseler ve saire...

İstanbul Bahçekapı — Beyoğlu İstiklâl caddesi

DİKKATI!

Ademi iktidara GLANDOKRATİN

Meşhur Profesör Brovn Sequart ve Steinach'ın mühim keşfidir. Tesiri kat'i ve seridir. Her eczanede bulunur. Toptan satış yeri ZAMAN ecza deposudur. İstanbul, Bahçekapı tramvay caddesi. No. 37 ve Eskişehirde Yusuf Kenan Beyin Merkez eczanesi. Kutusu 200 kuruştur.

Doktor ALI VAHİT

YILDIZ ÇOCUK UNU

Çok besler. Çünkü madeni maddeleri, fosforu, vitamini, çöktür. Memedeki çocuklar için yegâne bir gıdadır. İçindeki tarifeyi dikkatle okuyunuz.

Deposu: Hasan ecza deposudur.

Gayri Mübadil Bonaları

Satılır. Yenipostahane karşısında Büyük Kınacıyan han No 24

Telefon 22716. Telgraf - İstanbul

ZİYATOR

Dr. Celâl Tevfik

Zührevi ve İdrar Yolu Hastahkları Mütchassısı
Sirkeçi, Muradiye caddesi
No 35. Saat. 2-6

Dr. A. KUTIEL

Cilt ve zührevi hastahklar tedavisi hanesi. Karaköy büyük mahallede yanında 34

OKSİMANTOL

ÖKSÜRÜK VE BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI

KİRALIK Şehzadebağında Millî tiyatrosu yanında konakta on odalık bir daire müstaktil olarak kiraya verilecektir. Arzu edenler konakçı müracaat edebilirler. Tel. 22716.